

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU
10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 269d
Telefon: 60 02 700, Telefax: 60 02 851

IPARD
VODIČ ZA KORISNIKE
ZA MJERU 101
"ULAGANJA U POLJOPRIVREDNA
GOSPODARSTVA U SVRHU
RESTRUKTURIRANJA I DOSTIZANJA
STANDARDA ZAJEDNICE"

Odobrila:

Anica Lucević
Ravnateljica Agencije za plaćanja u
poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

U Zagrebu, siječanj 2011.

1. UVOD.....	5
2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	6
2.1 Opći ciljevi IPARD programa.....	6
2.2 Specifični ciljevi mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“	6
3. RAZINA POTPORA UNUTAR MJERE 101.....	7
4. LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA U MJERI 101.....	8
4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja.....	9
4.2 Lista dozvoljenih radova u izgradnji/rekonstrukciji.....	14
5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA.....	15
5.1 Stručna osposobljenost.....	16
5.2 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom.....	16
5.3 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja.....	18
6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA.....	23
6.1 Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu.....	23
6.2 Obrada prijava i rangiranje.....	27
6.3 Ugovaranje.....	29
6.4 Provedba ulaganja.....	29
6.5 Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu.....	29
6.6 Kontrola na terenu.....	31
6.6.1 Dokumentacija potrebna za kontrolu na terenu.....	32
7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA.....	33
7.1 Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu	33
7.2 Upravljanje dokumentacijom.....	34
7.3 Promjene ulaganja.....	34
7.4 Promjena prirode vlasništva nad predmetom ulaganja	35
7.5 Označavanje ulaganja u IPARD programu.....	35
7.5.1 Ulaganja u izgradnju trajnih građevina.....	36
7.5.2 Ulaganja u rekonstrukciju.....	36
7.5.3 Ulaganja u nabavku opreme.....	36
7.6 Korištenje sredstava iz drugih izvora financiranja.....	37

7.7 Upravljanje stajskim gnojem.....	37
7.8 Sudjelovanje u informativnim upitnicima.....	40
7.9. Dodatne informacije i dokumentacija.....	40
7.10 Prava korisnika.....	40
8. POVRAT SREDSTAVA.....	41
8.1 Crna lista.....	42
9. ZAKLJUČAK.....	42
10. KONTAKTI I KORESPONDENCIJA.....	43

KORIŠTENE SKRAĆENICE:

APPRRRR	- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
EK	- Europska komisija
EU	- Europska unija
HPK	- Hrvatska poljoprivredna komora
IA	- IPARD Agencija
IPA	- Instrument pretpristupne pomoći
IPARD	- Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj
MPRRR	- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
MZOPUG	- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
NN	- Narodne novine
OPG	- obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PDV	- Porez na dodanu vrijednost
RH	- Republika Hrvatska
SAPARD	- Poseban pretpristupni program za poljoprivredu i ruralni razvoj
UD	- Upravna direkcija
URR	- Uprava za ruralni razvoj
UG	- Uvjetno grlo

1. UVOD

Republici Hrvatskoj je 18. lipnja 2004. službeno dodijeljen status države kandidatkinje za članstvo u Europskoj Uniji (EU). Time je Hrvatska napravila jedan od velikih koraka u procesu realizacije strateškog cilja, stjecanja punopravnog članstva u EU. Sa statusom države kandidatkinje za članstvo u EU, Hrvatskoj su se otvorile nove mogućnosti, a time i nove obveze, između ostalog, mogućnost korištenja pretpripravnih fondova kao pomoći u procesu prilagodbe.

Republika Hrvatska je započela s korištenjem posebnog pretpripravnog programa za poljoprivredu i ruralni razvoj (SAPARD program), nakon što je 29. rujna 2006. Odlukom Europske komisije o prijenosu ovlasti uspostavljena SAPARD Agencija (u sklopu prijašnjeg Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi). SAPARD program se u Hrvatskoj provodio do kraja 2009. godine, nakon čega ga je zamijenio IPARD program.

IPARD je sastavni dio Instrumenta pretpripravne pomoći (IPA), njegova 5. komponenta - ruralni razvoj, a predstavlja strategiju koja se bavi specifičnim nedostacima u ruralnim područjima Hrvatske prepoznatim u analizi poljoprivrednog i ruralnog sektora. Funkciju Upravne direkcije IPARD programa za Republiku Hrvatsku obavlja Uprava za ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: URR) Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: MPRRR), dok je za operativnu provedbu IPARD programa zadužena Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) u funkciji IPARD Agencije. Financijska sredstva iz IPARD programa osigurana su na osnovi sedmogodišnjeg proračunskog plana EU, za razdoblje od 2007. do 2013. godine.

Kompletan dokument hrvatskog IPARD programa "IPARD PROGRAM 2007-2013. PLAN ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ" nalazi se na službenoj internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

Glavni zakonodavni dokument o provedbi Mjere 101 IPARD programa u Hrvatskoj koji definira kako se ova Mjera provodi, propisujući prava, obveze i propise koji su pravno obvezujući i za korisnike i provedbenu strukturu IPARD-a (IPARD agencija) je "**Pravilnik o provedbi Mjere 101 i Mjere 103 unutar IPARD programa**" (u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji se također nalazi na službenoj internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

U ovom Vodiču za korisnike objašnjeni su ciljevi i namjena programa, način korištenja sredstava, korisnici programa, uvjeti za dobivanje sredstava, financiranje projekata, izvještavanje, kontrola, postupci i potrebna dokumentacija za provedbu **Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“**.

2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1 Opći ciljevi IPARD programa

Prioritetni cilj IPARD programa je doprinos održivom i socijalno skladnom procesu ruralnog razvoja u skladu s međunarodnom ekološkom praksom kroz razvijanje ruralne ekonomije, povećanje prihoda i omogućavanje i osiguravanje mogućnosti zapošljavanja u ruralnim područjima u svrhu uravnoteženja nejednakosti između pojedinih regija i u usporedbi s urbanim područjima, kao i razvoj osnovne ruralne infrastrukture, također i u ratom pogođenim područjima. Program IPARD će se provoditi kroz 3 prioritetna područja usmjerena na diversifikaciju ekonomskih aktivnosti, razvoj malog i srednjeg poduzetništva te posebnu skrb za zaštitu okoliša. Za svako prioritetno područje definiran je po jedan specifični cilj koji će se ostvarivati putem odgovarajućih mjera.

Tablica 1. Prioriteti, ciljevi i mjere IPARD programa u Republici Hrvatskoj

PRIORITET	SPECIFIČNI CILJ	MJERA
1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice	Jačanje i poboljšanje poljoprivredne proizvodnje i tržišnog kapaciteta	101 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice
		103 Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice
2. Pripremne radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja	Jačanje i poboljšanje kapaciteta provedbe obveznog pilot projekta u poljoprivrednom okolišu i pristup temeljen na LEADER pristupu	201 Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika
		202 Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije	Stvaranje boljih životnih uvjeta u ruralnim područjima poboljšanjem ruralne infrastrukture i promicanjem poslovnih aktivnosti	301 Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture
		302 Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti

2.2 Specifični ciljevi Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“

Mjera 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“ predstavlja doprinos pripremi RH za pristup Europskoj Uniji, a uključuje sljedeće ciljeve:

- Dostizanje standarda Europske zajednice koji se tiču zaštite okoliša, javnog zdravlja (zdravstvena ispravnost i kakvoća hrane), zdravlja životinja i biljaka, dobrobiti životinja i sigurnosti na radu,
- Modernizacija proizvodnih sustava s ciljem smanjenja zagađenja okoliša kroz poljoprivrednu proizvodnju,
- Poboljšanje općih uvjeta u proizvodnji primarnih poljoprivrednih proizvoda,
- Poboljšanje kvalitete proizvoda,
- Smanjenje troškova proizvodnje, odnosno povećanje konkurentnosti poljoprivrednika prilikom ulaska na otvoreno tržište EU-a i
- Jačanje konkurentnosti na unutarnjem tržištu otvaranjem novih tržišnih mogućnosti za poljoprivredne proizvode.

3. RAZINA POTPORE UNUTAR MJERE 101

Sredstva potpore iz IPARD programa osiguravaju se iz proračuna Europske unije (EU) i Republike Hrvatske (RH), od čega EU sudjeluje sa 75% udjela, a RH s 25%.

Po jednoj prijavi, podnositelj prijave može tražiti potporu za prihvatljive izdatke koji nisu manji od 13.500 EUR (100.000 HRK¹).

Korisnik u okviru vremenskog perioda trajanja IPARD-a i u okviru Mjere 101 može tražiti potporu, bez obzira na ukupnu vrijednost investicije, za prihvatljive izdatke koji ne prelaze 900.000 EUR (6.570.000 HRK). Iznimno, korisnik za investicije u sektoru jaja može tražiti potporu, bez obzira na ukupnu vrijednost investicije, za prihvatljive izdatke koji ne prelaze 2 milijuna EUR (14.600.000 HRK), ukoliko se oni odnose isključivo na primjenu:

- a) Direktive o dobrobiti kokoši nesilica (99/74/EEC) – rekonstrukcija i/ili oprema za pogone (kavezi) ili
- b) primjenu Nitratne direktive (91/676/EEC) – izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za gnojivo i/ili oprema za rukovanje i primjenu gnojiva i Direktive o dobrobiti kokoši nesilica (99/74/EEC) – rekonstrukcija i/ili oprema za pogone (kavezi) u okviru istoga projekta.

Intenzitet potpore iskazan kao udio javne potpore u prihvatljivim izdacima investicije iznosi:

- a) do 50 % ili
- b) do 55% - ukoliko ulaganje provodi mladi poljoprivrednik (nositelj OPG-a, obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi) s manje od 40 godina u trenutku odobrenja potpore (odnosno poljoprivrednik koji na dan donošenja odluke o dodjeli sredstava ima manje od 40 navršениh godina života), koji posjeduje odgovarajuće vještine i sposobnosti ili
- c) do 60% - ukoliko se ulaganje provodi na brdsko-planinskim područjima² (isti popis nalazi se i u Prilogu VIII. Pravilnika) ili

¹ Svi iznosi izraženi u hrvatskim kunama (HRK) su indikativni.

² Gradovi i općine u planinskim područjima (obuhvaćeni Zakonom o brdsko planinskim područjima) jesu:
Gradovi: Buzet, Čabar, Delnice, Imotski, Lepoglava, Ogulin, Orahovica, Senj, Sinj, Trilj, Vrbovsko, Vrgorac
Općine: Bistra, Budinščina, Cerovlje, Čavle, Dicmo, Đurmanec, Fužine, Gračišće, Jelenje, Jesenje, Kalnik, Kaptol, Karlobag, Klana, Klis, Lobar, Lokve, Lovreć, Lupoglav, Ljubeščica, Matulji, Motovun, Mrkopalj, Muć, Novi Golubovec, Podbablje, Primorski Dolac, Radoboj, Ravna Gora, Skrad, Stubičke Toplice, Šestanovac, Vinodol.

d) do 65% - ukoliko ulaganje provodi mladi poljoprivrednik (nositelj OPG-a, obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi) na brdsko-planinskim područjima ili

e) do 75% - ukoliko se investicija odnosi isključivo na primjenu Nitratne direktive (91/676/EEC) u skladu s postojanjem nacionalne strategije za njenu provedbu.

Dozvoljeno je maksimalno pet prihvatljivih ulaganja po korisniku tijekom trajanja IPARD-a. Prijava za sljedeće ulaganje može se podnijeti tek nakon izvršenog konačnog plaćanja prethodne IPARD investicije.

Plaćanje za izvršeno ulaganje bit će jednoobročno, sukladno IPARD Ugovoru koji korisnik potpisuje s Agencijom za plaćanja.

4. LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA U MJERI 101

Izdaci koji su prihvatljivi za financiranje u Mjeri 101 IPARD programa odnose se na:

- izgradnju ili poboljšanje nepokretne imovine,
- kupnju nove mehanizacije i opreme (uključujući računalni softver do tržišne vrijednosti imovine);
- opće izdatke poput naknada za arhitekte, inženjere i druge savjetodavne naknade, studije izvedivosti, kupnju prava na patente i licence do gornje granice od 12% izdataka navedenih u dvije gornje stavke, od kojih su troškovi poslovnog plana prihvatljivi u iznosu do 2%, ali ne preko 3.000 EUR, (izvršiti obračun u kunama prema mjesečnom tečaju Europske komisije (ECB) iskazano na šest (6) decimala u mjesecu u kojem je podnesena prijava). Internetska adresa na kojoj se može dobiti uvid u navedeni tečaj je: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Vrijednost prihvatljivih izdataka utvrđuje se bez PDV-a.

Liste prikazane u donjim tablicama (pod-poglavlja 4.1 i 4.2) određuju prihvatljive izdatke koji će se razmatrati u periodu odobravanja projekta i kod provjere Zahtjeva za isplatu Mjere 101.

Tablica u pod-poglavlju 4.2 određuje grupe prihvatljivih radova vezano uz izgradnju i rekonstrukciju.

Općenito, prihvatljivi izdaci odnose se na sljedeće stavke:

A) Izgradnja/rekonstrukcija – uključuje:

- Izdatke nabave gotovih dijelova i komponenti (troškove kupnje i transporta) i njihovu instalaciju i
- Izdatke izvođenja radova (materijal, transport i radove).

B) Oprema – uključuje:

- Izdatke kupnje, transporta i instalacije.

4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja

<i>LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA ZA MJERU 101</i>	
Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice	
Kod izdatka	Naziv prihvatljivih izdataka
(101.1)	SEKTOR MLJEKARSTVA
<i>(101.1.1)</i>	Izgradnja
101.1.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija staja za držanje muznih krava, mliječnih ovaca i koza, uključujući prostore za mužnju, osjemenjivanje, neškodljivo uklanjanje lešina, držanje teladi, janjadi, jaradi, prostora za skladištenje mehanizacije i opreme, životinjskih proizvoda, skladištenje stelje, prostore za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekta, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
101.1.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za životinje s pripadajućom opremom
101.1.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice, uključujući ugradnju opreme.
101.1.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže putova unutar farme
101.1.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.1.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija ograde oko farme i dezinfekcijskih barijera
101.1.1.7	Izgradnja i /ili rekonstrukcija građevine za obradu otpadnih voda,
101.1.1.8	Izgradnja bioplinskih postrojenja
(101.1.2)	Oprema
101.1.2.1	Opremanje izmuzišta za strojnu mužnju, uključujući i pokretne muzne jedinice (sa svim elementima, materijalom i montažom)
101.1.2.2	Mlijekovodi i oprema za hlađenje i skladištenje mlijeka na poljoprivrednom gospodarstvu/farmi
101.1.2.3	Transporteri za stajski gnoj; uređaji za miješanje gnojnice i gnojovke; pumpe za pražnjenje tankova; separatori za gnojnicu i gnojovke; strojevi za utovar krutog stajskog gnoja, specijalizirana oprema za transport gnoja, gnojovke gnojovke, cisterne za tekuću gnojnicu, specijalne prikolice za transport gnoja/gnojnice/gnojovke s odgovarajućom opremom
101.1.2.4	Podne rešetke
101.1.2.5	Oprema za stajališta, boksove i vezove za stoku
101.1.2.6	Zavjese za zatvaranje prolaza u staju
101.1.2.7	Oprema i uređaji za hranjenje i napajanje životinja (mlinovi i mješaonice za pripremu koncentrata, oprema i dozatori za krmne koncentrate, izuzimači, transporteri, mikser prikolice i dozatori za kabastu krmu, hranilice i pojilice)
101.1.2.8	Oprema za teljenje, janjenje i jarenje, te oprema za prihvati i držanje podmlatka (boksovi)
101.1.2.9	Oprema za pripremu i prijevoz stelje
101.1.2.10	Stočna vaga, rampa za utovar/istovar životinja, lijevci (korali) za usmjeravanje i hvatanje stoke
101.1.2.11	Stojnice za tretman papaka
101.1.2.12	Sistemi za kišenje – orošavanje krava za vrijeme velikih ljetnih vrućina
101.1.2.13	Četke za samočišćenje stoke
101.1.2.14	Oprema za čišćenje i dezinfekciju objekata i opreme
101.1.2.15	Oprema za neškodljivo uklanjanje lešina
101.1.2.16	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
101.1.2.17	Oprema za bioplinska postrojenja
101.1.2.18	Oprema za sprečavanje širenja i suzbijanje bolesti goveda
101.1.2.19	Opremanje prostorija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.1.2.20	Oprema i uređaji za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s

	generatorom
(101.2)	SEKTOR GOVEDARSTVA
(1.1.2.1)	Izgradnja
101.2.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za tov goveda i držanje krava dojilja (sustav krava-tele), prostora za neškodljivo uklanjanje lešina, držanje teladi i junadi, prostora za skladištenje opreme, proizvoda i stelje, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
101.2.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za životinje s odgovarajućom opremom.
101.2.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje gnoja, gnojovke i gnojnice, uključujući ugradnju opreme
101.2.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže putova unutar farme.
101.2.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.2.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija ograde oko farme i dezinfekcijskih barijera.
101.2.1.7	Izgradnja fiksne ograde za travnjake
101.2.1.8	Izgradnja i /ili rekonstrukcija građevina za obradu otpadnih voda
101.2.1.9	Izgradnja bioplinskih postrojenja
(101.2.2)	Oprema
101.2. 2.1	Oprema za napajanje životinja i uređaji za hranjenje (mlinovi i mješaonice za pripremu koncentrata, oprema i dozatori za krmne koncentrate, izuzimači, transporteri, mikser prikolice i dozatori za kabastu krmu, hranilice i pojilice).
101.2. 2.2	Podne rešetke
101.2. 2.3	Oprema za stajališta, boksove i vezove za stoku
101.2. 2.4	Zavjese za zatvaranje prolaza u staju
101.2. 2.5	Stojnice za tretman papaka
101.2. 2.6	Oprema za pripremu i transport suhe stelje
101.2. 2.7	Transporteri za stajski gnoj; uređaji za miješanje gnojnice i gnojovke; pumpe za pražnjenje tankova; separatori za gnojnicu i gnojovke ; strojevi za utovar krutog stajskog gnoja, specijalizirana oprema za transport gnoja, gnojovke i gnojnice cisterne za tekuću gnojnicu, specijalne prikolice za transport gnoja/gnojnice/ gnojovke s odgovarajućom opremom
101.2. 2.8	Stočna vaga, rampa za utovar/istovar životinja, lijevci (korali) za usmjeravanje i hvatanje stoke
101.2. 2.9	Oprema za čišćenje i dezinfekciju objekata i opreme
101.2.2.10	Oprema za neškodljivo uklanjanje lešina
101.2.2.11	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
101.2.2.12	Oprema za bioplinska postrojenja
101.2.2.13	Oprema za fiksno ograđivanje travnjaka
101.2.2.14	Opremanje prostorija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.2.2.15.	Oprema za sprečavanja širenja i suzbijanje bolesti goveda
101.2.2.16	Oprema i uređaji za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s generatorom
(101.3)	SEKTOR SVINJOGOJSTVA
(101.3.1)	Izgradnja
101.3.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija staja za držanje krmača i/ili tovljenika, uključujući odvojene prostore za osjemenjivanje, čekalište, prasilište,odgajalište, toviliste, prostorije za neraste i prostorije za krmače, neškodljivo uklanjanje lešina, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
101.3.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje opreme, proizvoda i stelje

101.3.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za životinje s odgovarajućom opremom
101.3.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta (zatvoreni sabirni bazeni), za skupljanje i odlaganje gnoja, gnojovke i gnojnice, uključujući ugradnju opreme
101.3.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže komunikacijskih putova i/ili dezinfekcijskih barijera unutar farme
101.3.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.3.1.7	Izgradnja i/ili rekonstrukcija ograde oko farme, sustava odvodnje i vodovoda (bunara), sustava grijanja i električne mreže na farmi (upotreba agregata, uključujući softver)
101.3.1.8	Izgradnja i /ili rekonstrukcija građevina za obradu otpadnih voda
101.3.1.9	Izgradnja bioplinskih postrojenja
(101.3.2)	Oprema
101.3.2.1	Opremanje prasilišta
101.3.2.2	Opremanje odgajališta
101.3.2.3	Opremanje tovilišta
101.3.2.4	Opremanje krmačarnika (odmaralište-čekalište)
101.3.2.5	Opremanje nerastarnika
101.3.2.6	Opremanje prostora za osjemenjivanje
101.3.2.7	Oprema i uređaji za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s generatorom
101.3.2.8	Sistemi za kišenje – orošavanje svinja za vrijeme velikih ljetnih vrućina
101.3.2.9	Transporteri za stajski gnoj; uređaji za miješanje gnojnice i gnojovke; pumpe za pražnjenje tankova; separatori za gnojnicu i gnojovke ; strojevi za utovar krutog stajskog gnoja, specijalizirana oprema za transport gnoja, gnojovke i gnojnice cisterne za tekuću gnojnicu, specijalne prikolice za transport gnoja/gnojnice/ gnojovke s odgovarajućom opremom.
101.3.2.10	Oprema za skladištenje hrane
101.3.2.11	Podne rešetke
101.3.2.12	Oprema za napajanje životinja i uređaji za hranjenje (mlinovi i mješaonice za pripremu koncentrata, oprema i dozatori za krmne koncentrate, izuzimači, transporteri, mikser prikolice, hranilice i pojilice)
101.3.2.13	Oprema za prasenje
101.3.2.14	Oprema za pripremu i transport stelje
101.3.2.15	Specijalizirana oprema za čišćenje i dezinfekciju građevina i opreme
101.3.2.16	Oprema za neškodljivo uklanjanje lešina
101.3.2.17	Stočna vaga i rampa za utovar/istovar životinja,
101.3.2.18	Oprema za obilježavanje svinja i vođenje evidencije-softver
101.3.2.19	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
101.3.2.20	Opremanje prostorija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.3.2.21.	Oprema za sprječavanja širenja i suzbijanje bolesti svinja
101.3.2.22	Oprema za bioplinska postrojenja
(101.4)	SEKTOR PERADARSTVA
(101.4.1)	Izgradnja
101.4.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za držanje peradi (tov pilića i nesilica teških linija), neškodljivo uklanjanje lešina, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
101.4.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za životinje s odgovarajućom opremom
101.4.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje gnoja i gnojovke uključujući ugradnju opreme

101.4.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže putova unutar farme
101.4.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravnih zgrada koje su sastavni dio proizvodnog kapaciteta (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.4.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija ograde oko farme i dezinfekcijskih barijera
101.4.1.7	Izgradnja i /ili rekonstrukcija građevina za obradu otpadnih voda
101.4.1.8	Izgradnja i/ili rekonstrukcija bioplinskih postrojenja
(101.4.2)	Oprema
101.4.2.1	Oprema i strojevi za izgojavanje
101.4.2.2	Oprema za napajanje i hranjenje peradi - pojilice i hranilice (uključujući softver), uključujući opremu za pripremu hranidbenih smjesa
101.4.2.3	Strojevi za utovar krutog stajskog gnoja, specijalizirana oprema za transport gnojovke
101.4.2.4	Oprema za grijanje peradarnika («umjetne kvočke»)
101.4.2.5	Inkubatori
101.4.2.6	Specijalizirana oprema za čišćenje i dezinfekciju građevina i opreme
101.4.2.7	Oprema za sprječavanje širenja i suzbijanje bolesti peradi
101.4.2.8	Oprema za neškodljivo uklanjanje lešina
101.4.2.9	Vaga
101.4.2.10	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
101.4.2.11	Opremanje prostorija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.4.2.12	Oprema i uređaji za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s generatorom
101.4.2.13	Oprema za bioplinska postrojenja
(101.5)	SEKTOR JAJA
(101.5.1)	Izgradnja
101.5.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za držanje kokoši nesilica i/ili uzgoj pilenki lake linije, neškodljivo uklanjanje lešina, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, uključujući izgradnju i/ili rekonstrukciju vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže.
101.5.1.2	Izgradnja pratećih objekata vezanih za proizvodnju jaja (poput postrojenja za hlađenje ili pakiranje)
101.5.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata na farmi za skladištenje hrane za životinje s odgovarajućom opremom
101.5.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija skladišnih kapaciteta za sakupljanje i odlaganje gnoja i gnojovke uključujući ugradnju opreme
101.5.1.5	Izgradnja i/ili rekonstrukcija mreže putova unutar farme
101.5.1.6	Izgradnja i/ili rekonstrukcija upravnih zgrada koje su sastavni dio proizvodnog kapaciteta (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.5.1.7	Izgradnja i/ili rekonstrukcija ograde oko farme i dezinfekcijskih barijera
101.5.1.8	Izgradnja i /ili rekonstrukcija građevina za obradu otpadnih voda
101.5.1.9	Izgradnja bioplinskih postrojenja
(101.5.2)	Oprema
101.5.2.1	Oprema i strojevi za izgojavanje
101.5.2.2	Oprema za napajanje i hranjenje peradi - pojilice i hranilice (uključujući softver), uključujući opremu za pripremu hranidbenih smjesa.
101.5.2.3	Strojevi za utovar krutog stajskog gnoja, specijalizirana oprema za transport gnojovke
101.5.2.4	Oprema za sakupljanje, pranje, sortiranje i prijevoz jaja do postrojenja za pakiranje
101.5.2.5	Specijalizirana oprema za čišćenje i dezinfekciju

101.5.2.6	Oprema za neškodljivo uklanjanje lešina
101.5.2.7	Oprema za sprječavanje širenja i suzbijanje bolesti peradi
101.5.2.8	Oprema za držanje kokoši nesilica (obogaćeni kavezi, alternativni sustavi držanja)
101.5.2.9	Oprema za sušenje i pakiranje gnoja
101.5.2.10	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka
101.5.2.11	Opremanje prostorija upravne zgrade s pripadajućim sadržajima (uredski prostori; prostorije za ovlaštenog veterinaru i veterinarskog inspektora; prostorije za odmor radnika; garderobe u čistom i nečistom dijelu; pripadajući sanitarni čvorovi; prostorije za čuvanje sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju)
101.5.2.12	Oprema i uređaji za ventilaciju i klimatizaciju uključujući alarmni sistem s generatorom
101.5.2.13	Oprema za bioplinska postrojenja
(101.6)	SEKTOR VOĆA I POVRĆA
(101.6.1)	Izgradnja
101.6.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija staklenika i plastenika (samo polietilenska folija min. 200 mikrona) za proizvodnju povrća i voća uključujući prostor za ugradnju sustava grijanja, spremnike za vodu i prostore za sustav navodnjavanja.
101.6.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje voća/povrća/stolnog grožđa s prostorima za sortiranje i pakiranje, uključujući elektroinstalacije, vodoinstalacije i kanalizaciju (uključujući ULO hladnjače)
101.6.1.3.	Podizanje ili restrukturiranje nasada voća i stolnog grožđa, uključujući: - pripremu terena (planiranje, krčenje, čišćenje terena i/ili rigolanje terena, duboko oranje i/ili podrivanje, gnojdba i mjere popravka tla, zahvati drenaže, frezanje, tanjuranje) - podizanje (nabavka deklariranog sadnog materijala i sadnja nasada) - izgradnja sustava protugradne zaštite i zaštite od mraza (stupovi, sidra, sajle, žica, kape, zatege, kopče, mreža), - ograđivanje nasada
101.6.1.4	Obnova ili restrukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara grožđa uključujući: - pripremu terena (planiranje, krčenje, čišćenje terena i/ili rigolanje terena, duboko oranje i/ili podrivanje, gnojdba i mjere popravka tla, zahvati drenaže, frezanje, tanjuranje) - podizanje (nabavka deklariranog sadnog materijala i sadnja nasada) - izgradnja sustava protugradne zaštite i zaštite od mraza (stupovi, sidra, sajle, žica, kape, zatege, kopče, mreža), - ograđivanje nasada
101.6.1.5	Obnova ili restrukturiranje postojećih nasada maslina uključujući: - pripremu terena (planiranje, krčenje, čišćenje terena i/ili rigolanje terena, duboko oranje i/ili podrivanje, gnojdba i mjere popravka tla, zahvati drenaže, frezanje, tanjuranje) - podizanje (nabavka deklariranog sadnog materijala i sadnja nasada) - izgradnja sustava protugradne zaštite i zaštite od mraza (stupovi, sidra, sajle, žica, kape, zatege, kopče, mreža), - ograđivanje nasada - rezidba osnovnog drveta do baze i uklanjanje ostataka
101.6.1.6	Izgradnja sustava za navodnjavanje na gospodarstvima uključujući mikroakumulacije, bušenje bunara, uređenje vodozahvata
(101.6.2)	Oprema
(101.6.2.1)	Oprema za staklenike i plastenike
101.6.2.1.1	Oprema i uređaji za navodnjavanje i gnojdbu (fertirigacija)
101.6.2.1.2	Oprema za dopunsko osvjetljenje i zasjenjivanje
101.6.2.1.3	Oprema i uređaji za provjetranje i grijanje
101.6.2.1.4	Oprema za pripremu tla i supstrata
101.6.2.1.5	Oprema i uređaji za sjetvu i sadnju
101.6.2.1.6	Oprema i uređaji za zaštitu bilja i sterilizaciju tla i supstrata
101.6.2.1.7	Oprema za povećanje koncentracije CO ₂
101.6.2.1.8	Oprema i uređaji za hidroponski i akvaponski uzgoj
(101.6.2.2)	Oprema za berbu, sortiranje, pakiranje i skladištenje voća i povrća
101.6.2.2.1	Oprema za umjetno provjetranje

101.6.2.2.2	Oprema i uređaji za skladišne prostore, uključujući ULO hladnjače
101.6.2.2.3	Oprema i strojevi za zamrzavanje
101.6.2.2.4	Specijalni uređaji za berbu voća i povrća
101.6.2.2.5	Boks palete i prikolice za prijevoz i prihvata
101.6.2.2.6	Oprema za čišćenje i pranje
101.6.2.2.7	Oprema za sušenje
101.6.2.2.8	Linije za sortiranje i kalibriranje (uključujući kompjutersku opremu)
101.6.2.2.9	Linije za pakiranje i označavanje
101.6.2.2.10	Oprema za podrezivanje, rezanje i ribanje
101.6.2.2.11	Računalna oprema i računalni software za kontrolu grijanja i ventilacijskog sustava, berbe, pranja, sušenja, sortiranja, kalibriranja, pakiranja, označavanja
(101.6.2.3)	Oprema za podizanje ili restrukturiranje nasada voća i stolnog grožđa
101.6.2.3.1	Oprema za zaštitu od tuče
101.6.2.3.2	Oprema za zaštitu od mraza
101.6.2.3.3	Oprema za ograđivanje nasada
101.6.2.3.4	Računalna oprema i računalni software za podizanje ili /restrukturiranje nasada voća i stolnog grožđa
(101.6.2.4)	Oprema za obnovu ili /restrukturiranje nasada vinskih kultivara grožđa
101.6.2.4.1	Oprema za zaštitu od tuče
101.6.2.4.2	Oprema za zaštitu od mraza
101.6.2.4.3	Oprema za ograđivanje nasada
101.6.2.4.4	Računalna oprema i računalni software za nasad
(101.6.2.5)	Oprema za obnovu ili /restrukturiranje nasada maslina
101.6.2.5.1	Oprema za zaštitu od tuče
101.6.2.5.2	Oprema za zaštitu od mraza
101.6.2.5.3	Oprema za ograđivanje nasada
101.6.2.5.4	Računalna oprema i računalni software za nasad
(101.6.2.6)	Oprema za sustav navodnjavanja
101.6.2.6.1	Pumpe, cjevovodi, raspršivači, sustav filtracije, sustav fertirigacije, kapaljke, rolomati
101.6.2.6.2	Računalna oprema i računalni software za praćenje i kontrolu sustava
(101.7)	SEKTOR ŽITARICA I ULJARICA
(101.7.1)	Izgradnja
101.7.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za: -skladištenje i sušenje žitarica i uljarica na poljoprivrednom gospodarstvu/farmi
(101.7.2)	Oprema
101.7.2.1	Oprema za prihvata žitarica i uljarica (mosna vaga, usipna rampa, ulazni transporteri)
101.7.2.2	Unutarnja oprema za silose
101.7.2.3	Izuzimači
101.7.2.4	Skladišni i izlazni transporteri
101.7.2.5	Nepokretne i pokretne sušare (sa svim elementima, montažom uključujući računalnu opremu)
(101.8)	Opći troškovi
101.8.1	Opći troškovi poput naknada za arhitekta, inženjere i druge savjetodavne naknade
101.8.2	Studije izvedivosti i druge studije vezane za projekt
101.8.3	Patenti i licence
101.8.4	Poslovni plan

4.2 Lista dozvoljenih radova u izgradnji/rekonstrukciji

1	Radovi rušenja i rastavljanja
2	Pripremni radovi
3	Zemljani radovi
4	Betonski radovi
5	Armirano – betonski radovi
6	Izgradnja s polugotovim proizvodima i prateći dijelovi

7	Radovi armiranja-učvršćivanja
8	Tesarski radovi
9	Zidarski radovi
10	Radovi izgradnje
11	Radovi izoliranja
12	Krovopokrivački radovi
13	Limarski radovi
14	Stolarski radovi
15	Bravarski radovi
16	Staklarski radovi
17	Krečenje i oblaganje
18	Podno oblaganje
19	Radovi rezanja kamena
20	Keramičarski radovi
21	Parketarski radovi
22	Soboslikarski radovi
23	Oblaganje drvenim, kamenim ili umjetnim pločama
24	Radovi finalne montaže
25	Električne instalacije
26	Radovi na vodoopskrbi i kanalizaciji
27	Plinske instalacije
28	Instalacije centralnog grijanja
29	Radovi uređenja okoliša
30	Izgradnja cesta
31	Potporni i zaštitni zidovi
32	Izgradnja pločnika

Da bi bili prihvatljivi, svi izdaci (robe, radovi i usluge) moraju potjecati

- iz zemalja članica Europske unije (EU) ili
- iz zemalja korisnica Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA): Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Crna Gora, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Turska i Albanija,
- iz zemalja korisnica Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo (ENPI): Alžir, Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska samouprava Zapadne obale i pojasa Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina) ili
- iz zemalja Europskog gospodarskog područja (EEA): Norveška, Liechtenstein i Island.

5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA

Tko može podnijeti zahtjev za potporu, tj. postati korisnik mjere 101 iz IPARD programa:

Pravo na potporu u okviru Mjere 101 IPARD programa mogu ostvariti korisnici registrirani kao poljoprivredna gospodarstva³ definirana Zakonom o poljoprivredi (NN 149/09) koja su ili u 100%-tnom privatnom vlasništvu ili s udjelom vlasništva države, odnosno jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba do najviše 25%, a koji su ujedno i

³ proizvodno-gospodarska jedinica koja se bavi poljoprivredom, a djeluje kao trgovačko društvo, obrt ili zadruga ako je registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te kao seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

obveznici poreza na dodanu vrijednost (PDV) te upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Pored navedenih uvjeta, podnositelji prijava, tj. korisnici, moraju zadovoljiti i sljedeće kriterije:

5.1 Stručna osposobljenost

Za obiteljska poljoprivredna gospodarstva i obrte:
Podnositelj prijave, odnosno nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva odnosno obrtnik, mora imati završenu poljoprivrednu srednju školu ili diplomu iz područja poljoprivrede, veterinarstva ili prehrambene struke - što dokazuje predmetnom diplomom, ili mora imati stručno radno iskustvo u poljoprivredi u odgovarajućem području od najmanje pet (5) godina - što dokazuje ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, ili mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava barem dvije (2) godine - što dokazuje rješenjem o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
Za pravne osobe:
Najmanje jedan zaposlenik na razini upravljanja poslovnim subjektom mora imati završenu poljoprivrednu srednju školu ili diplomu iz područja poljoprivrede, veterinarstva ili prerade, ili mora imati stručno radno iskustvo u poljoprivredi u odgovarajućem području od najmanje pet (5) godina - što dokazuje ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

5.2 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom

1.	Ulaganja se moraju odnositi na poljoprivredne proizvode obuhvaćene Dodatkom I Ugovora o Europskoj uniji (sastavni dio Pravilnika, Prilog I)
2.	Na kraju realizacije, ulaganja moraju udovoljavati relevantnim standardima EU u pogledu zaštite okoliša, javnog zdravstva (sigurnost i kakvoća hrane), zdravlja biljaka i životinja, dobrobiti životinja i sigurnosti na radu (sukladno članku 170(1) Uredbe Komisije (EC) 718/2007)
3.	Poljoprivredno gospodarstvo mora biti u skladu s odgovarajućim nacionalnim minimalnim standardima koji se odnose na zaštitu okoliša, javno zdravstvo (zdravstvena ispravnost i kakvoća hrane), zdravlje životinja i biljaka, dobrobit životinja i sigurnost na radu u vrijeme kad je donesena Odluka o dodjeli sredstava. Gdje su odgovarajući nacionalni standardi utemeljeni na standardima EU uvedeni u vrijeme zaprimanja prijave, odluka o potpori bit će uvjetna za gospodarstva koja trenutno ne zadovoljavaju te standarde, ali će ih zadovoljiti do kraja realizacije ulaganja.
4.	Pravne osobe koje imaju integriranu proizvodnju (primarna proizvodnja i prerada) u sektoru mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja prihvatljive su za ulaganja u okviru ove mjere ako spadaju u rang mikro, malih i srednjih poduzeća.
5.	Pravne osobe koje imaju integriranu proizvodnju, a izvan su kategorije mikro, malih i srednjih poduzeća, prihvatljive su za ulaganja ukoliko su obveznice IPPC Direktive (2008/1/EC) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša NN 114/08), te moraju pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.
6.	Pravne osobe (velika poduzeća, iznad 250 zaposlenih) koje su obveznice IPPC Direktive (2008/1/EC) mogu ostvariti potporu samo kroz ovu Mjeru 101 ili samo kroz Mjeru 103 IPARD programa (ne mogu se prijaviti za obje ove mjere).

7.	Za sva ulaganja potrebno je priložiti dokaz o usklađenosti ulaganja s nacionalnim i EU standardima s područja zaštite okoliša, koji izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a kod gradnje/rekonstrukcije u sektorima mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja treba priložiti i prethodnu procjenu projekta od strane Uprave za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.
8.	Ako projekt zahtijeva Procjenu utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09), ista se mora izvršiti prije ulaganja.
9.	Podnositelj prijave mora u trenutku prijave na IPARD natječaj imati podmirene financijske obveze prema državnom proračunu
10.	Korisnici potpore su poljoprivredna gospodarstva čija se ulaganja odvijaju u ruralnim područjima RH te se, u skladu s planovima prostornog uređenja, nalaze unutar područja dozvoljenih za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.
11.	Ruralna područja jesu sva područja RH osim područja koja pokrivaju naselja Zagreb i Sesvete (popis se nalazi u Prilogu II Pravilnika).
12.	Poljoprivredne površine poljoprivrednih gospodarstava čija su ulaganja vezana uz sektor voća i povrća i sektor žitarica i uljarica moraju biti upisana u ARKOD (sustav evidencije poljoprivrednih površina), na početku ili na kraju ulaganja, ovisno o kriteriju u pojedinom sektoru, a vinogradi moraju biti upisani i u Vinogradarski registar na početku ulaganja.
13.	Postojeće farme poljoprivrednih gospodarstava čija su ulaganja vezana uz sektor mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i proizvodnje jaja moraju biti upisane u Registar farmi / Jedinstveni registar domaćih životinja, na početku ulaganja. Ukoliko je predmet ulaganja izgradnja nove farme, na kraju ulaganja novoizgrađena farma mora biti upisana u Registar farmi / Jedinstveni registar domaćih životinja
14.	Za ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, potrebno je priložiti prethodno energetske odobrenje projekta od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, u skladu s odredbama Zakona o energiji (NN 68/01, 177/04, 76/07, 152/08) i Pravilnika o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 67/07).
15.	Za ulaganja u sustave za navodnjavanje na otvorenom (članak 12. stavak 1, točka g) Pravilnika), potrebno je priložiti prethodno odobrenje projekta od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Ulaganje u sustave navodnjavanja dozvoljeno je isključivo na farmama, na zemljištu u vlasništvu podnositelja ili unajmljenom zemljištu s trajanjem najma minimalno 7 godina na dan podnošenja prijave.
16.	Osim za ova ulaganja koja su navedena u retku iznad (ulaganja u sustave navodnjavanja na otvorenom), ulaganja na unajmljenom zemljištu dozvoljena su i kod ulaganja u specijaliziranu opremu za berbu, sortiranje i pakiranje voća/povrća/stolnog grožđa te kod ostalih ulaganja koja su pobrojana u članku 12, stavku (1), točke d), e), i f) Pravilnika: ulaganje u sustave za zaštitu od tuče, ulaganja u podizanje novih i/ili rekonstruiranje postojećih nasada voća i stolnoga grožđa te ulaganja u restukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara (sorti) grožđa. Ugovor o najmu zemljišta treba biti važeći minimalno 7 godina na dan podnošenja prijave.

5.3 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja

1. SEKTOR MLJEKARSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje mliječnih krava i/ili mliječnih ovaca i/ili mliječnih koza i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)
3. ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetskih objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MLJEKARSTVA

Da bi ostvario pravo na ulaganje iz točke 1 navedne u tablici iznad, **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

a) **kapacitet za držanje:**

- najmanje 20, a najviše 150 muznih krava, ukoliko ulaže samo u proizvodnju muznih krava, ili
- najmanje 50, a najviše 350 mliječnih ovaca, ukoliko ulaže samo u proizvodnju mliječnih ovaca, ili
- najmanje 50, a najviše 350 mliječnih koza, ukoliko ulaže u proizvodnju mliječnih koza.

b) **minimalni broj** po vrsti životinja koje su predmet ulaganja:

- 20 mliječnih krava, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih krava, ili
- 50 mliječnih ovaca, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih ovaca, ili
- 50 mliječnih koza, ukoliko se ulaganje provodi u držanje mliječnih koza.

Podnositelj koji u trenutku podnošenja prijave ima više od **maksimalnog kapaciteta** za držanje jedne od vrste životinja (150 mliječnih krava ili 350 mliječnih ovaca ili 350 mliječnih koza) dozvoljena su isključivo

- ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući i opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, i
- ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi.

Korisnik mora zadovoljavati EU standarde u pogledu **zahtjeva za sirovo mlijeko** na kraju ulaganja sukladno Pravilniku o higijeni hrane životinjskog podrijetla (NN 99/07, 28/10).

Sva **ulaganja** moraju dokazati da udovoljavaju EU standardima koji se odnose na **zbrinjavanje gnojiva** na kraju ulaganja i to kako slijedi:

- maksimalni broj životinja po jedinici površine (ha) ograničen je na 2,4 UG/ha,
- za skladištenje krutog stajskog gnoja korisnik mora osigurati spremnik površine najmanje 4 m² uz visinu od 2 m po UG za razdoblje od 6 mjeseci skladištenja, odnosno spremnik od 8 m³ ako je visina hrpe niža od 2 m,
- za skladištenje gnojnice potrebno je osigurati spremnik od 2 m³,
- za skladištenje gnojovke korisnik mora osigurati lagunu zapremnine od 10 m³ po UG za razdoblje od 6 mjeseci

Iznimno, jame za gnojnicu nije potrebno izgraditi ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojnica.

2. SEKTOR GOVEDARSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za tov goveda i/ili držanje krava dojilja (sustav krava-tele) i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)
--	---

3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetske objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka, i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	4. Ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)
5. Ulaganje u izgradnju i opremu za fiksno ograđivanje travnjaka, kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV. f Pravilnika).	

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR GOVEDARSTVA

Da bi ostvario pravo na ulaganje iz točke 1 navedeno u tablici iznad, **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

- kapacitet za držanje najmanje 40, a najviše 300 goveda,
- najmanje 40 goveda one kategorije koja je predmet ulaganja

Podnositelju koji u trenutku prijave ima **kapacitet za držanje** više od 300 goveda dozvoljena su isključivo ulaganja u

- izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući i opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i
- ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi.

Sva **ulaganja** moraju dokazati da udovoljavaju EU standardima koji se odnose na **zbrinjavanje gnojiva** na kraju ulaganja i to kako slijedi:

- maksimalni broj životinja po jedinici površine (ha) ograničen je na 2,4 UG/ha,
- za skladištenje **krutog stajskog gnoja** korisnik mora osigurati spremnik površine najmanje 4 m² uz visinu od 2 m po UG za razdoblje od 6 mjeseci skladištenja, odnosno spremnik od 8 m³ ako je visina hrpe niža od 2 m,
- za skladištenje **gnojnice** potrebno je osigurati spremnik od 2 m³,
- za skladištenje **gnojovke** korisnik mora osigurati lagunu zapremnine od 10 m³ po UG za razdoblje od 6 mjeseci

Iznimno, jame za gnojnicu nije potrebno izgraditi ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojnica.

3. SEKTOR SVINJOGOJSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje krmača i/ili tovljenika i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)
3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetske objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka, i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)
5. ulaganja navedena u Prilogu IV. f Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)	

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR SVINJOGOJSTVA

Da bi ostvario pravo na ulaganje iz točke 1 navedeno u tablici iznad, **korisnik** mora imati na kraju ulaganja

a) **kapacitet za držanje:**

- najmanje 20, a najviše 300 krmača, ukoliko se ulaganje provodi u držanje krmača. ili

<ul style="list-style-type: none"> - najmanje 400, a najviše 2000 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u držanje tovljenika, ili - najmanje 20, a najviše 300 krmača i najmanje 400, a najviše 2000 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u kompletnu proizvodnju <p>b) najmanji broj životinja kategorija koja je predmet ulaganja, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 krmača, ukoliko se ulaganje provodi u držanje krmača ili - 400 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u držanje tovljenika ili - 20 krmača ili 400 tovljenika, ukoliko se ulaganje provodi u kompletnu proizvodnju 	
<p>Podnositelju koji u trenutku prijave ima više od maksimalnog kapaciteta jedne od kategorija (300 krmača ili 2000 tovljenika) dozvoljena su isključivo ulaganja u</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, i ulaganja u - izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi. 	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganja (navedena u Prilogu IV. f Pravilnika) koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC), a u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktivi (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>Sva ulaganja moraju dokazati da udovoljavaju EU standardima koji se odnose na zbrinjavanje gnojiva na kraju ulaganja i to kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksimalni broj životinja po jedinici površine (ha) ograničen je na 2,4 UG/ha, - za skladištenje krutog stajskog gnoja korisnik mora osigurati spremnik površine najmanje 4 m² uz visinu od 2 m po UG za razdoblje od 6 mjeseci skladištenja, odnosno spremnik od 8 m³ ako je visina hrpe niža od 2 m, - za skladištenje gnojnice potrebno je osigurati spremnik od 2 m³, - za skladištenje gnojovke korisnik mora osigurati lagunu zapremnine od 10 m³ po UG za razdoblje od 6 mjeseci <p>Iznimno, jame za gnojnicu nije potrebno izgraditi ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojica.</p>	
<h2 style="margin: 0;">4. SEKTOR PERADARSTVA</h2>	
<p style="margin: 0;"><i>DOZVOLJENA ULAGANJA</i></p>	
<p>1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje peradi (tov pilića, uzgoj nesilica teških linija) uključujući opremu za sprečavanje širenja bolesti ptica i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>
<p>3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetskih objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka, i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>
<p>5. ulaganja navedena u Prilogu IV. f Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)</p>	
<p style="margin: 0;"><i>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR PERADARSTVA</i></p>	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganje iz točke 1 navedeno u tablici iznad, korisnik mora imati na kraju ulaganja</p> <p>a) kapacitet za držanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 5.000, a najviše 40.000 pilića za tov, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilića, ili - najmanje 5.000, a najviše 15.000 nesilica teških linija, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica 	

<p>teških linija, ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 5.000, a najviše 40.000 pilića za tov i najmanje 5.000, a najviše 15.000 nesilica teških linija, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje <p>b) broj životinja kategorije koja je predmet ulaganja, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilića za tov, ili - 5.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica teških linija, ili - 5.000 pilića za tov ili 5.000 nesilica teških linija, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje 	
<p>Podnositelju koji u trenutku prijave ima više od maksimalnog kapaciteta jedne od kategorija (40.000 pilića za tov ili 15.000 nesilica teških linija) dozvoljena su isključivo ulaganja u</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj, uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, i ulaganja u - izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi. 	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganja (navedena u Prilogu IV. f Pravilnika) koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC), u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktivi (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>Sva ulaganja moraju dokazati da udovoljavaju EU standardima koji se odnose na zbrinjavanje gnojiva na kraju ulaganja i to kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksimalni broj životinja po jedinici površine (ha) ograničen je na 2,4 UG/ha, - za skladištenje krutog stajskog gnoja korisnik mora osigurati spremnik površine najmanje 4 m² uz visinu od 2 m po uvjetnom grlu (UG) za razdoblje od 6 mjeseci skladištenja, odnosno spremnik od 8 m³ ako je visina hrpe niža od 2 m, - za skladištenje gnojnice potrebno je osigurati spremnik od 2 m³, - za skladištenje gnojovke korisnik mora osigurati lagunu zapremnine od 10 m³ po UG za razdoblje od 6 mjeseci. <p>Iznimno, jame za gnojnicu nije potrebno izgraditi ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojica.</p>	
<h2>5. SEKTOR JAJA</h2>	
<h3>DOZVOLJENA ULAGANJA</h3>	
<p>1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za držanje kokoši nesilica i/ili uzgoj pilenki lake linije uključujući opremu za sprečavanje širenja bolesti ptica i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>2. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>
<p>3. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje građevina za obradu otpadnih voda, popratnih energetske objekata, uključujući uređaje za obradu otpadnih voda i opremu za sprečavanje onečišćenja zraka, i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>4. ulaganja u izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>
<p>5. ulaganja navedena u Prilogu IV. f Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08)</p>	
<h3>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR JAJA</h3>	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganje iz točke 1 navedeno u tablici iznad, korisnik mora imati na kraju ulaganja</p> <p>a) kapacitet za držanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 10.000, a najviše 40.000 nesilica, ukoliko ulaganje provodi u držanje nesilica, ili 	

<ul style="list-style-type: none"> - najmanje 10.000, a najviše 40.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaganje provodi u držanje pilenki lake linije, ili - najmanje 10.000, a najviše 40.000 nesilica i najmanje 10.000, a najviše 40.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje <p>b) najmanji broj životinja kategorije koja je predmet ulaganja, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje nesilica ili - 10.000, ukoliko se ulaganje provodi u držanje pilenki lake linije ili - 10.000 nesilica ili 10.000 pilenki lake linije, ukoliko ulaže u obje kategorije proizvodnje
<p>Podnositelju koji u trenutku prijave ima više od maksimalnog kapaciteta jedne od kategorija (40.000 nesilica ili 40.000 pilenki lake linije) dozvoljena su isključivo ulaganja u</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj uključujući opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja, i ulaganja u - izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (gnojiva i drugog organskog otpada) na farmi, te - ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje objekata kako bi se postigla usklađenost s Direktivom o dobrobiti kokoši nesilica (99/74/EEC), ali bez povećanja proizvodnje.
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganja (navedena u Prilogu IV. f Pravilnika) koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC), u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktivi (2008/1/EC) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>
<p>Sva ulaganja moraju dokazati da udovoljavaju EU standardima koji se odnose na zbrinjavanje gnojiva na kraju ulaganja i to kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksimalni broj životinja po jedinici površine (ha) ograničen je na 2,4 UG/ha, - za skladištenje krutog stajskog gnoja korisnik mora osigurati spremnik površine najmanje 4 m² uz visinu od 2 m po uvjetnom grlu (UG) za razdoblje od 6 mjeseci skladištenja, odnosno spremnik od 8 m³ ako je visina hrpe niža od 2 m, - za skladištenje gnojnice potrebno je osigurati spremnik od 2 m³, - za skladištenje gnojovke korisnik mora osigurati lagunu zapremnine od 10 m³ po UG za razdoblje od 6 mjeseci <p>Iznimno, jame za gnojnicu nije potrebno izgraditi ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja domaćih životinja ne stvara gnojnica.</p>

6. SEKTOR VOĆA I POVRĆA

DOZVOLJENA ULAGANJA

<p>1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje staklenika i plastenika (polietilenska folija od min 200 mikrona) za proizvodnju voća i povrća i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>2. Ulaganje u specijaliziranu opremu za berbu, sortiranje i pakiranje voća/i povrća/ stolnog grožđa i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>3. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za skladištenje voća i povrća (uključujući ULO hladnjače) i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>	<p>4. Ulaganje u sustave za zaštitu od tuče (uključujući računalnu opremu) za voćnjake i stolno grožđe i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>
<p>5. Ulaganja u podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih nasada voća i stolnog grožđa i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f</p>	<p>6. Ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih kultivara (sorti) grožđa i maslina (novo podizanje nije dozvoljeno) i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f</p>	<p>7. Ulaganje u izgradnju i/ili opremanje sustava za navodnjavanje na otvorenom za trajne nasade i površine pod povrćem, koristeći podzemne (izvori i bunari) i površinske vode (rijeke, jezera i akumulacije), izgradnja</p>	

Pravilnika)	Pravilnika)	bunara i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)	
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR VOĆA I POVRĆA			
<p>Za ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje staklenika i plastenika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korisnik mora imati veličinu staklenika/plastenika od minimalno 500 m² do maksimalno 10.000 m² na kraju ulaganja, - korisnik mora dokazati postojanje vlastite proizvodnje voća i/ili povrća, sukladno proizvodnji za koju se provodi ulaganje, proizvodnjom upisanom u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava na kraju ulaganja 			
<p>Za sva ostala prihvatljiva ulaganja unutar ovog Sektora podnositelj mora imati vlastitu proizvodnju vezanu uz ulaganje, upisanu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava na početku i na kraju ulaganja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 2 ha do maksimalno 50 ha pod voćem, vinskih kultivarima grožđa i maslinama - najmanje 0,5 ha do maksimalno 30 ha pod povrćem - najmanje 0,5 ha do maksimalno 5 ha pod stolnim grožđem 			
<p>U slučaju ulaganja gdje podnositelj ima kombiniranu proizvodnju (proizvodnja voća/vinskih kultivara grožđa/maslina/povrća/stolnog grožđa), podnositelj mora zadovoljiti minimalni kriterij jedne od prethodno navedenih proizvodnji, dok maksimalni kriterij ne smije prijeći niti u jednoj proizvodnji.</p>			
<p>Ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih sorti grožđa, odnosno krčenje i ponovnu sadnju, dozvoljena su ako je vinograd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - starosti do 30 godina i ako se hibridi ili postojeće dozvoljene sorte zamjenjuju s preporučenim, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze ili - zdravstveno neispravan, starosti do 30 godina i ako se postojeći kultivari zamjenjuju s preporučenim, u skladu s Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze. 			
<p>Ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada maslina obuhvaćaju aktivnosti pomotehničkih zahvata rezidbe do baze stabla (tla).</p>			
7. SEKTOR ŽITARICA I ULJARICA			
DOZVOLJENA ULAGANJA			
<p>1. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za skladištenje i sušenje žitarica i uljarica i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog IV.f Pravilnika)</p>			
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR ŽITARICA I ULJARICA			
<p>Korisnik mora imati skladišni kapacitet od minimalno 100 t do maksimalno 1.500 t na kraju ulaganja.</p>			
<p>Podnositelj mora dokazati postojanje vlastite proizvodnje proizvodnjom upisanom u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava od minimalno 20 ha pod žitaricama i/ili uljaricama na početku ulaganja.</p>			

6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA

Proces dobivanja IPARD sredstava odvija se u nekoliko faza. Neke od tih faza obavlja sam podnositelj prijave, neke zaposlenici APPRRR-a unutar pojedinih odjela odnosno na terenu, a neki se odvijaju u uskoj suradnji korisnika sredstava i zaposlenika APPRRR-a.

6.1 Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu

Sredstva IPARD programa dodjeljuju se putem javnog natječaja kojeg raspisuje APPRRR, a objavljuje se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama MPRRR-a (www.mps.hr) i APPRRR-a (www.apprrr). Za prijavu na natječaj podnositelj ispunjava zadane obrasce i prilaže odgovarajuću dokumentaciju. Obrasci za prijavu objavljeni su u Pravilniku, a dostupni su i na internetskoj stranici Ministarstva i Agencije u vrijeme raspisivanja natječaja.

Prije podnošenja prijave APPRRR-u podnositelj prijave provodi Poziv na podnošenje ponude u cilju prikupljanja ponuda za svaku pojedinačnu nabavku roba, usluga i radova, slijedeći

postupak opisan u Pravilniku, članak 41, stavci 5-14. Prikupljene ponude prilažu se prijavi na natječaj. Prilikom provođenja Poziva na podnošenje ponude /prikupljanja ponuda, podnositelj prijave treba se koristiti zadanim obrascem I-OOP-7 Poziv na podnošenje ponude.

Prijava na natječaj sastoji se od prijavnog obrasca za odgovarajuću mjeru i dokumenata koji se uz njega prilažu, a sve zajedno naziva se „Prijavni dosje“.

Dokumenti koji se prilažu uz prijavni obrazac slažu se prema redosljedu navedenom u samom prijavnom obrascu te u tablici 2. *Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 101*, radi lakše obrade u APPRRR-u. Spomenuta tablica može poslužiti kao svojevrsna kontrolna lista u kojoj korisnik označava dokumente koje je priložio, kako bi bio siguran da su svi dokumenti koji sačinjavaju prijavu poredani prema zadanom redosljedu.

Također, u svrhu lakše obrade prijave, korisnik treba numerirati stranice obrasca za prijavu zajedno sa svim priloženim dokumentima (prijavni dosje) (npr.: 1/134, 2/134, 3/134 itd.).

Prijavni dosje šalje se u dva primjerka (original i jedna preslika cijelog originalnog prijavnog dosjea) preporučenom pošiljkom s povratnicom, s poštanskom markom koja pokazuje točan datum i vrijeme (sat, minuta i sekunda) slanja na sljedeću adresu:

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb
(IPARD prijava)

Tablica 2: Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za mjeru 101

I.	IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENTI	Staviti "X" u odgovara- juću kućicu
1.	<i>Odnosi se na sve podnositelje</i>	
a.	Kopija osobne iskaznice podnositelja (nositelja OPG-a/vlasnika obrta/vlasnika ili direktora)	
b.	Punomoć ovjerena od strane javnog bilježnika, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave Pojašnjenje: <i>Ovaj dokument je potrebno priložiti samo u slučaju ako je podnositelj imenovao svog opunomoćenika</i>	
II.	DOKUMENTI O STUPNJU STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI	
1.	<i>Odnosi se na fizičke osobe u sustavu PDV-a (OPG) i obrte</i> Pojašnjenje: <i>U slučaju ako podnositelj nije upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava najmanje dvije godine, jedan od sljedećih dokumenata mora biti priložen kao dokaz odgovarajuće profesionalne vještine i sposobnosti za nositelja OPG-a/obrtnika. Iz Ugovora o radu na neodređeno vrijeme mora biti vidljivo radno iskustvo u poljoprivrednoj proizvodnji u odgovarajućem području od najmanje 5 godina.</i>	
a.	Svjedodžba Poljoprivredne srednje škole	
b.	Diploma Agronomskog, Veterinarskog ili Prehrambenog fakulteta	
c.	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	
2.	<i>Odnosi se na trgovačka društva i poljoprivredne zadruge</i> Pojašnjenje: <i>Podnositelj mora priložiti svjedodžbu Poljoprivredne srednje škole ili diplomu Agronomskog, Veterinarskog ili Prehrambenog fakulteta i Ugovor o radu na neodređeno vrijeme za najmanje jednog stalnog zaposlenika na najvišoj razini upravljanja poslovnim subjektom koji podnosi prijavu na javni natječaj. U tom slučaju, vidljivo radno iskustvo zaposlenika u poljoprivrednoj proizvodnji ili drugom odgovarajućem području u poslovnom subjektu koji podnosi prijavu na javni natječaj može biti manje od 5</i>	

	godina. Ako podnositelj nema svjedodžbu Poljoprivredne srednje škole ili diplomu Agronomskog, Veterinarskog ili Prehrambenog fakulteta, mora priložiti Ugovor o radu na neodređeno vrijeme za najmanje jednog stalnog zaposlenika na najvišoj razini upravljanja poslovnim subjektom koji podnosi prijavu na javni natječaj iz kojeg mora biti vidljivo radno iskustvo zaposlenika u poljoprivrednoj proizvodnji ili drugom odgovarajućem području u trajanju najmanje 5 godina. U slučaju da je radno iskustvo zaposlenika u poslovnom subjektu koji podnosi prijavu na javni natječaj manje od 5 godina, potrebno je priložiti i dodatne Ugovore o radu.	
a.	Svjedodžba Poljoprivredne srednje škole	
b.	Diploma Agronomskog, Veterinarskog ili Prehrambenog fakulteta	
c.	Ugovor o radu na neodređeno vrijeme	
III.	CJENOVNE PONUDE	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Tablica za usporedbu ponuda (obrazac I-OOP-8) za svako pojedinačno ulaganje. Pojašnjenje: Dokumenti navedeni ispod (od reda b. do reda e.) moraju biti priloženi navedenim redoslijedom uz svaki obrazac I-OOP-8 na koji se odnose.	
b.	Poziv na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7) za svaku priloženu ponudu, ovjerenu od ponuditelja	
c.	Jedna ponuda za svako pojedinačno ulaganje manje od 10.000 EUR (u fizičkom obliku i na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude za opće troškove ne moraju biti u MS Office Excel formatu	
d.	Tri ponude za svako pojedinačno ulaganje iznad 10.000 EUR (u fizičkom obliku i na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude za opće troškove ne moraju biti u MS Office Excel formatu	
e.	Izjava/Deklaracija/Potvrda o podrijetlu izdana od ponuditelja radova/robe/usluga, za svaku priloženu ponudu Pojašnjenje: Podnositelj može priložiti dokument koji je kopiran, skeniran, zaprimljen fax-om ili e-mailom.	
f.	Procjena troškova, izdana i ovjerena od ovlaštenog projektanta	
g.	Lista izdataka (obrazac I-OOP-15.1), potpisana i ovjerena od podnositelja i ispunjena sukladno odabranim ponudama (u fizičkom obliku i na CD-u; oba isključivo u MS Office Excel formatu)	
IV.	INVESTICIJSKA STUDIJA/POSLOVNI PLAN	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Investicijska studija/Poslovni plan za ulaganje do 27.000 EUR (obrazac I-OEA-4.1)	
b.	Investicijska studija/Poslovni plan za ulaganje iznad 27.000 EUR (obrazac I-OEA-4.2)	
c.	Investicijska studija/Poslovni plan izrađen za potrebe banke Pojašnjenje: Ukoliko podnositelj već posjeduje Investicijsku studiju/ Poslovni plan izrađen za potrebe banke, takva Investicijska studija/ Poslovni plan je prihvatljiv	
V.	DOKUMENTI POTREBNI ZA FINACIJSKU ANALIZU PODNOSITELJA	
1.	Odnosi se na trgovačka društva, poljoprivredne zadruge i obrte/fizičke osobe koji su obveznici poreza na dobit	
a.	Godišnji financijski izvještaj (obrazac GF1) za prethodnu financijsku godinu, ovjeren od FINA-e	
b.	BON 1 obrazac	
2.	Odnosi se na obrte/fizičke osobe koji su obveznici poreza na dohodak	
a.	Obrazac prijave poreza na dohodak za prethodnu financijsku godinu ovjeren od strane Porezne uprave	
b.	Rekapitulacija tražbina i obveza za prethodnu financijsku godinu ovjerena i potpisana od strane podnositelja	
VI.	OSTALI DOKUMENTI/ POTVRDE/RJEŠENJA/MIŠLJENJA/DOZVOLE IZDANE OD RELEVANTNIH INSTITUCIJA	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	

a.	R- Sm obrazac ovjeren od REGOS- a za mjesec koji je prethodio mjesecu u kojem je podnesena prijava	
b.	Popis dugotrajne imovine ovjeren i potpisan od strane podnositelja Pojašnjenje: <i>Popis dugotrajne imovine je potpisan i ovjeren od strane podnositelja, osim za fizičke osobe koje ga samo moraju potpisati</i>	
c.	Potvrda Porezne uprave da je podnositelj u sustavu PDV-a, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave	
d.	Potvrda Porezne uprave da podnositelj nema nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj u trenutku ishoda potvrde, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave.	
e.	Potvrda o usklađenosti poduzeća s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima izdana od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Pojašnjenje: <i>Dokument nije posebno predočiti u slučaju ulaganja koje je potrebno za usklađivanje sa IPPC Direktivom.</i>	
f.	Izvadak iz Jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata izdanog od strane FINA-e, ne stariji od 15 dana na dan podnošenja prijave.	
g.	BON- 2/ SOL- 2 podaci o solventnosti ne stariji od 15 dana na dan podnošenja prijave. Pojašnjenje: <i>Podnositelj mora priložiti BON- 2/ SOL- 2 podatke o solventnosti, izdane od svih banaka u kojima podnositelj ima otvoren žiro- račun i koji se nalaze na popisu u Izvatzku iz Jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata. Žiro- račun podnositelja ne smije biti blokiran:</i> - više od 30 dana u posljednjih 6 mjeseci ili - više od 20 dana kontinuirano od dana kada je žiro- račun otvoren	
h.	Potvrda Trgovačkog suda da podnositelj ne prolazi kroz stečajni postupak, stečajnu nagodbu ili likvidaciju u trenutku ishoda potvrde, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave (osim fizičkih osoba koje su u sustavu PDV-a i obrta)	
i.	Rješenje o odobrenju objekta izdano od Uprave za veterinarstvo uz priloženi Zapisnik Uprave za veterinarsku inspekciju Pojašnjenje: <i>Poljoprivredno gospodarstvo mora biti usklađeno s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima vezanim uz javno zdravstvo, zdravlje i zaštitu životinja. Odnosi se na ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje u sektoru mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja. Dokument nije potrebno dostaviti u slučaju ulaganja u sektor jaja, kada se ulaganje odnosi na provedbu Direktive 91/676/EEC i/ili provedbe Direktive 99/74EEC</i>	
j.	Mišljenje o usklađenosti dokumentacije s propisanim veterinarsko zdravstvenim uvjetima izdano od Uprave za veterinarstvo Pojašnjenje: <i>Odnosi se na usklađenost ulaganja s EU standardima u slučaju izgradnje ili rekonstrukcije u sektoru mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja. Dokument nije potreban u slučaju ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajski gnoj i/ili za posebnu opremu za rukovanje i korištenje stajskog gnoja i u proizvodnju i potrošnju električne energije i/ili toplinske energije iz obnovljivih izvora (stajski gnoj i drugi organski ostaci i otpad), proizvedenih u bioplinskim postrojenjima.</i>	
k.	Potvrda o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva izdana od Uprave poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije Pojašnjenje: <i>Poljoprivredno gospodarstvo mora biti usklađeno s minimalnim nacionalnim standardima vezanim uz zdravlje biljaka. Odnosi se na sektor voća i povrća i sektor žitarica i uljarica.</i>	
l.	Mišljenje o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja izdano od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Pojašnjenje: <i>Dokument mora biti dostavljen u slučaju ulaganja u sektor svinjogojstva, peradarstva i jaja za sva prihvatljiva ulaganja u ovim sektorima ako je objekt, koji je predmet ulaganja, uključen na popis objekata za Republiku Hrvatsku koji su obvezni uskladiti se s IPPC Direktivom.</i>	

m.	Prethodno energetska odobrenje projekta izdano od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Pojašnjenje: U slučaju ulaganja u sektor mljekarstva, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i jaja za izgradnju i/ili opremanje bioplinskih postrojenja.	
n.	Odobrenje projekta izdano od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva Pojašnjenje: Za ulaganja u sektoru voća i povrća za ulaganja u sustave za navodnjavanje na otvorenom.	
o.	Potvrda o zdravstvenom stanju vinograda izdano od strane Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo-Zavoda za Vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo Pojašnjenje: Za ulaganja u sektor voća i povrća za ulaganja u restrukturiranje postojećih nasada vinskih sorti grožđa, odnosno krčenje i ponovnu sadnju novih nasada.	
p.	Pravomoćna građevinska dozvola ili odgovarajući dokument izdan od Ureda državne uprave za lokalnu i područnu samoupravu prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji, Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja i važećem Pravilniku. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata u svim sektorima.	
r.	Odgovarajući dokument iz kojeg je vidljiv kapacitet svih postojećih objekata za skladištenje i sušenje žitarica i uljarica. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganje u sektor žitarica i uljarica	
s.	Dijelovi Glavnog projekta (arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt) Pojašnjenje: Dijelovi glavnog projekta moraju biti priloženi kada se radi o ulaganju u: -izgradnju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt -opremanje postojećih objekata (oprema koja se ugrađuje u objekt): tehnološki projekt- dio glavnog projekta ili drugi dokument koji ima istu namjenu izrađen i ovjeren od strane ovlaštene osobe odgovarajuće struke -rekonstrukciju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt U slučaju ulaganja u pokretnu opremu/ opremanje na otvorenom nije potrebno prilagati dijelove glavnog projekta	
t.	Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz prava vlasništva podnositelja ili prava građenja (list A, B, C), ne stariji od 3 mjeseca na dan podnošenja prijave. Ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu važeći najmanje 7 godina. Pojašnjenje: Ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu može se priložiti samo u slučaju ulaganja u opremanje na otvorenom, ulaganje u sustav za zaštitu od tuče na farmi, ulaganje u izgradnju sustava za navodnjavanje na otvorenom i ulaganje u trajne nasade (voćnjake, nasade vinskih i stolnih sorti grožđa i maslinike) u sektoru voća i povrća.	

Napomena: Svi dokumenti, ovisno o organizacijskom obliku podnositelja i predmetu ulaganja moraju biti priloženi prema redosljedu na popisu uz prijavni obrazac.

Podnositelj popunjava popis stavljajući „X“ za svaki priloženi dokument. Svi dokumenti moraju biti originali ili kopije ovjerene od strane javnog bilježnika.

Podnositelj može od APPRRR u svakom trenutku zatražiti povrat originalne dokumentacije.

6.2 Obrada prijava i rangiranje

Nakon zaprimanja prijava po objavljenom natječaju u APPRRR-u počinje obrada pristiglih prijava. Najprije se, prema redosljedu zaprimanja, provjerava jesu li prijave pristigle pravovremeno te jesu li kompletne. Nakon provjere kompletnosti, slijedi provjera

prihvatljivosti i održivosti ulaganja i za podnositelja prijave i za podnešen projekt (detaljan opis pokazatelja i kriterija za navedene provjere nalaze se u Pravilniku, članak 17)⁴. Nakon provjere kompletnosti zahtjeva u administrativnoj kontroli, formirat će se rang-lista podnositelja prema kriterijima rangiranja. Prioritet pri dobivanju sredstava imaju ulaganja s većim brojem bodova. Rangiranje se provodi prema kriterijima prikazanim u tablici 3.

Tablica 3. Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja

Kriterij	Rezultat	Bodovi
ulaganje u izgradnju novog objekta	ako "da" tad 10 ako "ne" tad 0	10
ulaganje se provodi u području s težim uvjetima gospodarenja kako je regulirano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 83/09, 153/09, 60/10, 92/10).	ako "da" tad 20 ako "ne" tad 0	20
ulaganje provodi mladi podnositelj (nositelj OPG-a, obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi) koji ima manje od 40 godina starosti na dan podnošenja prijave	ako "da" tad 20 ako "ne" tad 0	20
ulaganje provodi registrirani ekološki proizvođač	ako "da" tad 15 ako "ne" tad 0	15
veličina poljoprivrednog gospodarstva, za određeni sektor, u vrijeme prijave je veća od traženog minimuma na kraju ulaganja navedenog u specifičnom kriteriju prihvatljivosti	ako "da" tad 15 ako "ne" tad 0	15
ulaganje provodi žena poduzetnik (nositeljica OPG-a, obrtnica ili odgovorna osoba u pravnoj osobi)	ako "da" tad 20 ako "ne" tad 0	20
UKUPNO		100

U slučaju da dva ili više projekata imaju isti broj bodova, prednost će imati onaj s ranijim datumom podnošenja kompletne prijave. Detaljne informacije o rangiranju projekata navedene su u članku 20. Pravilnika.

Za svaku nepotpunu prijavu APPRRR će zatražiti od podnositelja prijave da dostavi dokumente koji nedostaju i to u roku od sedam (7) kalendarskih dana. Dopuna dokumentacije nije moguća za prijavni obrazac i obrazac investicijska studija/poslovni plan. U slučaju potrebe, APPRRR može od podnositelja prijave zatražiti i neka dodatna obrazloženja i/ili ispravke u vezi podnesene prijave, a podnositelj prijave te dokumente treba dostaviti APPRRR-i u roku od sedam (7) kalendarskih dana od primitka takvog pisanog zahtjeva.

Za svaku prihvatljivu prijavu, APPRRR će izdati Odluku o dodjeli sredstava iz IPARD programa unutar 98 radnih dana od dana zatvaranja natječaja.

⁴ Pravo na podnošenje prijave imaju i podnositelji početnici, tj. oni podnositelji koji posluju kraće od dvije godine. U takvom slučaju odredbe članka 17. Pravilnika se neće primjenjivati.

6.3 Ugovaranje

Nakon izdavanja Odluke o dodjeli sredstava iz IPARD programa, APPRRR i korisnik zaključuju Ugovor o dodjeli sredstava IPARD programa (u daljnjem tekstu: IPARD Ugovor) kojim se reguliraju međusobne obveze potpisnika IPARD Ugovora.

Detalji oko ugovaranja i sadržaj IPARD Ugovora navedeni su u članku 45. Pravilnika.

Imena korisnika s kojima je APPRRR zaključio IPARD Ugovor, kao i iznos dodijeljenih sredstava, bit će objavljeni na internetskim stranicama MPRRR-a i APPRRR-a, dok će ostali podaci o korisnicima i projektima s kojima raspolaže APPRRR biti dostupni isključivo uz odobrenje ravnatelja APPRRR-a, ravnatelja URR-a i ministra MPRRR-a.

6.4 Provedba ulaganja

Provedba ulaganja može započeti tek kada je IPARD Ugovor potpisan od strane korisnika i APPRRR-a stupio na snagu. Prije potpisivanja IPARD Ugovora mogu se provesti samo opći troškovi (izrada studije, poslovnog plana, pribavljanje dozvola itd.)

Ukoliko APPRRR utvrdi da je korisnik započeo s bilo kojom aktivnošću osim općih troškova prije zaključenja IPARD Ugovora, APPRRR će raskinuti takav IPARD Ugovor.

Od trenutka stupanja IPARD Ugovora na snagu korisnik ne smije mijenjati projekt bez odobrenja APPRRR-a. Promjene projekta će biti odobrene samo ako se projekt ne može završiti bez zatražene promjene ili ako zatražena promjena ima utjecaj na poboljšanje projekta. Korisnik je obvezan o tome obavijestiti APPRRR u pisanom obliku uz odgovarajuće objašnjenje s popratnom dokumentacijom te promjenu može provesti tek nakon pismenog odobrenja APPRRR-a.

Detaljnija uputstva o ovom postupku opisana su u poglavlju 7.3. Promjene ulaganja.

6.5 Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu

Nakon završetka ulaganja, korisnik predaje APPRRR-u Zahtjev za isplatu sa svom potrebnom dokumentacijom, i to u 2 primjerka (originalni i fotokopirani set dokumenata), kao što je navedeno u članku 47. Pravilnika. Popis dokumentacije koji se prilaže Zahtjevu za isplatu naveden je i u Vodiču u tablici 4. *Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu.* Dokumenti koji se prilažu Zahtjevu za isplatu slažu se prema redoslijedu navedenom u tablici 4. kako bi se olakšala kasnija obrada u APPRRR-u. U tu svrhu korisnik treba numerirati stranice Zahtjeva za isplatu i sve pripadajuće dokumentacije (1/134, 2/134, 3/134, itd.).

Zahtjev za isplatu mora sadržavati sve u cijelosti plaćene račune, u skladu s odabranom ponudom i ugovorom. IPARD sredstva ne mogu se isplatiti korisniku u iznosu višem od onog koji je određen u IPARD Ugovoru.

Svi dokumenti koji se odnose na plaćanja za ugovoreni projekt, osim računa za opće troškove, moraju biti datirani nakon datuma sklapanja IPARD Ugovora između APPRRR-a i korisnika.

Zahtjev za isplatu se podnosi APPRRR-u u roku navedenom u IPARD Ugovoru. Prijava Zahtjeva za isplatu mora se dodatno potvrditi u Izvještaju o stanju projekta, koju je korisnik obvezan slati APPRRR-u svaka tri mjeseca, počevši od dana potpisivanja IPARD Ugovora. Ako procjeni da će provedba projekta kasniti, korisnik je obvezan dostaviti APPRRR-u Zahtjev za odobrenje promjena, s objašnjenjem i pripadajućom dokumentacijom koja se odnosi na promjene, ne kasnije od 30 kalendarskih dana prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu, s ciljem da se promijeni rok. Pod uvjetom da je razlog opravdan, APPRRR će izdati Pismo odobrenja, a sklopit će se i Aneks Ugovora o dodjeli sredstava iz IPARD programa (u daljnjem tekstu: Aneks IPARD Ugovora) tj. rok za podnošenje Zahtjeva

za isplatu će se produžiti. Na toj osnovi, Aneks IPARD Ugovora može se izdati najviše dva puta istom korisniku. Ako APPRRR utvrdi da razlog nije opravdan, korisniku će se izdati Pismo odbijanja i Zahtjev za isplatu će se podnijeti kao što je određeno IPARD Ugovorom. U slučaju da korisnik ne podnese Zahtjev za isplatu sa svom potrebnom dokumentacijom u zadanom roku, APPRRR će raskinuti IPARD Ugovor.

Pod uvjetom da su sve administrativne provjere i kontrole na terenu koje se odnose na podnesen Zahtjev za isplatu pozitivno riješene, APPRRR će izdati Odluku o isplati u roku od tri (3) mjeseca od dana zaprimanja potpunog Zahtjeva za isplatu.

Tablica 4: Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu

		Popunjava korisnik
OBVEZNI DOKUMENTI – Svi dokumenti moraju biti originali ili kad je propisano preslike ovjerene od javog bilježnika/banke		
1.	Računi iz Zahtjeva za isplatu	
2.	Predračuni	
3.	Dnevni informativni izvadak o prometu i stanju računa za tuzemna plaćanja	
4.	Dokument banke koji dokazuje plaćanje u inozemstvo u stranoj valuti-SWIFT-nalozi za plaćanje	
5.	Bankovnu potvrdu o ŽR za račune plaćene sa ŽR različitog od onog navedenog u Zahtjevu za isplatu i to ne stariju od 30 dana od dana podnošenja Zahtjeva za isplatu	
6.	Bankovnu potvrdu za ŽR naveden u Zahtjevu za isplatu (za fizičke osobe)	
7.	Karton deponiranih potpisa (za pravne osobe) ovjeren od banke	
8.	Preslika ugovora o kreditu i svih ugovora vezanih uz plaćanje (Ugovori o cesiji/akreditivi)	
9.	Izjava banke o plaćenim računima	
10.	Izjava dobavljača o plaćenim računima	
11.	Preslika ugovora s dobavljačima	
12.	Uporabna dozvola ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji	
13.	Rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti	
14.	Zapisnik o tehničkom prijemu izgrađenog objekta ili ugrađene opreme (nakon izgradnje objekta ili ugradnje opreme, ukoliko za to postoji zakonska obveza)	
15.	Dokazi o podrijetlu roba ili usluga za svaki račun za koji se traži isplata; EUR 1 s pripadajućim JCD ili uvjerenje izdano od nadležnog tijela, ili Izjava na računu. Za opremu ili usluge (materijale) hrvatskog podrijetla – potvrdu izdanu od strane Hrvatske gospodarske komore	
16.	Deklaracije proizvoda	
17.	Deklaracije za ugrađenu opremu	
18.	Preslika jamstva/garancija izdana od dobavljača ovisno vrsti opreme	
19.	Preslika jamstva/garancija izdana od izvođača ovisno o vrsti objekta (usluge)	
20.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša izdana od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ili Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC Direktiva) izdano od Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	
21.	Rješenje o odobrenju farme izdano od Uprave za veterinarstvo MPRRR	

	Potrebno za sektore: mlijeka, govedarstva, svinjogojstva , peradarstva i proizvodnje kokošnjih jaja kod izgradnje i rekonstrukcije.	
22.	Protokol (koji uključuje tražene elemente na području zdravlja i dobrobiti životinja) izdano od Uprave za veterinarsku inspekciju MPRRR Potrebno za sektore: mlijeka, govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i proizvodnje kokošnjih jaja	
23.	Potvrda o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima izdana od Uprave za poljoprivredu i fitosanitarnu inspekciju MPRRR Potrebno samo za sektore: voće i povrće, žitarice i uljarice	

Nakon što isplati IPARD sredstva na račun korisnika (isplate u gotovini nisu dozvoljene), APPRRR će izdati Potvrdu o završenom ulaganju. Korisnik ostaje dužan uvažavati sve obveze i odredbe iz IPARD Ugovora u razdoblju od pet (5) godina od datuma konačne isplate, navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

Detaljnije informacije o obvezama korisnika nakon isplate odnosno primitka IPARD sredstava, navedene su u Pravilniku, u članku 48., stavak 6 i 7.

6.6 Kontrola na terenu

Kontrola na terenu provodi se prije ugovaranja, prije isplate i tijekom petogodišnjeg razdoblja nakon izvršenog konačnog plaćanja (kako je navedeno u Potvrdi o završenom ulaganju), za projekte kod kojih udio javne pomoći iznosi manje ili jednako 50% od ukupnog prihvatljivog ulaganja. Za projekte kod kojih udio javne pomoći iznosi više od 50% ukupnog prihvatljivog ulaganja, kontrola na terenu obavlja se prije ugovaranja, prije plaćanja, tijekom četiri (4) godine te još jednom tijekom pete (5.) godine nakon izvršenog konačnog plaćanja (kako je navedeno u Potvrdi o završenom ulaganju). Osim ovih redovnih kontrola, kontrole na terenu mogu se obavljati i u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja investicije.

Kontrolu na terenu provode službenici APPRRR-a, tj. djelatnici Sektora za kontrolu na terenu - Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore (u daljnjem tekstu: kontrolori). Osim kontrolora kontrolu na terenu svakog IPARD projekta mogu obavljati i djelatnici Sektora za unutarnju reviziju APPRRR-a, službenici Nacionalnog fonda, revizori Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, te predstavnici EU-a (revizori Europske komisije, predstavnici Europskog revizorskog suda, Europskog ureda za suzbijanje prijevara i sl).

Osobe nad kojima se provodi kontrola obvezne su pripremiti sve potrebne podatke i materijale za provedbu kontrole na terenu. U slučaju da korisnik ne dozvoli ili spriječi kontrolu na terenu, ili da na bilo koji drugi način utječe na rad kontrolora, njegova/njezina prijava/Zahtjev za isplatu neće biti odobren. Djelatnici koji provode kontrolu na terenu imat će pristup svojoj dokumentaciji vezanoj uz ulaganje sufinancirano sredstvima IPARD programa, tijekom svih kontrola koje se provode prije ugovaranja, prije isplate i kroz petogodišnje razdoblje nakon izvršene isplate korisniku.

Za vrijeme kontrole na terenu kontrolori mogu provjeravati poljoprivredno zemljište, nasade, stoku, poslovni i proizvodni prostor, objekte, uređaje i robu, kao i poslovnu dokumentaciju podnositelja prijave/korisnika IPARD programa. Kontrolori mogu provjeriti i dokumentaciju podnositelja prijave/korisnika koja se odnosi na ta prava, provjeriti njegove/njezine poslovne knjige i dokumente kao što su fakture i računi, popisi, dokumentacija o prihvatljivosti, potvrde plaćanja, popisi jamstava/garantnih listova, odluke/rješenja, ugovori, potvrde, podaci o korištenom materijalu i izvršenim radovima, kao i bankovna izvješća koja posjeduje korisnik i osobe povezane s njim. Kontrolori mogu provjeriti i podatke na računalima, opremu, preradu i proizvodnju, pakiranje, otpremu i skladištenje. Ukratko, kontrolori mogu provjeriti sve podatke koji se odnose na narav, količinu i kakvoću roba i usluga, napredak poslovanja i načine na koje se koriste završena ulaganja, mogu provoditi kontrolu nad planskom i tehničkom dokumentacijom koja se odnosi na ulaganje, provjeriti računovodstvene podatke i

dokumente, kao i financijske i tehničke podatke subvencioniranih projekata. Oni izvještavaju nadležna tijela i traže provođenje određenih postupaka za čiju provedbu nisu ovlašteni. Zaduženi su i za prikupljanje podataka i informacija od mjerodavnih osoba, svjedoka, stručnjaka i drugih osoba, ako je to potrebno za adekvatno obavljanje kontrole.

Kontrolori mogu najaviti kontrolu 48 sati unaprijed, pod uvjetom da ciljevi i svrha kontrole na terenu nisu ugroženi prethodnom najavom. U slučaju kada je podnositelj prijave/korisnik obavješten o kontroli na terenu i o nužnoj nazočnosti treće osobe (računovođa, nadzorni inženjer, obavljač građevinskih radova), ovisno o ulaganju i fazi kontrole, podnositelj prijave/korisnik je obavezan osigurati njihovo prisustvo. U slučaju da se kontrola obavlja na više lokacija, kontrolori, dok se pripremaju za kontrolu, mogu tražiti od podnositelja prijave/korisnika podatke o udaljenosti tih lokacija (u slučaju da sjedište korisnika i mjesto ulaganja nisu na istoj lokaciji).

Ako podnositelj prijave/korisnik ne vodi sam svoje poslovne knjige, preporuča se da knjigovođa bude nazočan tijekom kontrole na terenu jer se velik dio provjera odnosi na kontrolu knjigovodstvene dokumentacije.

Isto tako, sve fizičke i pravne osobe, kao i osobe koje su s korisnikom povezane kroz predmetno ulaganje, također podliježu kontroli i obvezne su omogućiti provedbu kontrole na terenu, pružiti potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetan rad kontrolora.

Tijekom provođenja kontrole kontrolori su dužni pokazati korisniku svoj identifikacijski dokument.

6.6.1 Dokumentacija potrebna za kontrolu na terenu

br	NAZIV DOKUMENTA	PRIJE UGOVARANJA	PRIJE PLAĆANJA	EX POST
1	Rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava			+
2	Knjiga dioničara / knjiga poslovnih udjela			+
3	Izvadak iz Sudskog registra Trgovačkog suda / Izvadak iz Obrtnog registra			+
4	Glavni projekt	+	+	+
5	Tehnološki projekt i zapisnik o primopredaji izgrađenog objekta i / ili ugrađene opreme		+	+
6	Knjiga ulaznih računa (UR-a)	+	+	+
7	Knjiga izlaznih računa (IR-a)	+	+	+
8	Popis dugotrajne imovine (PDI)	+	+	+
9	Kartica konta dobavljača-kupaca / knjiga primitaka-izdataka	+	+	+
10	Ugovori s odabranim dobavljačima / izvođačima		+	+
11	Kartica konta prihoda od refundacija, dotacija, subvencija, milodara i drugih nadoknada	+	+	+
12	Građevinski dnevnik		+	+
13	Građevinska knjiga		+	+
14	Dokumenti o kvaliteti ugrađenih materijala		+	+

15	Zapisnici o primopredaji		+	+
16	Dokument o osposobljenosti djelatnika za rad s ugrađenom opremom		+	+
17	Registar goveda na gospodarstvu (RGG)	+	+	+
18	Registar svinja na gospodarstvu (RSG)	+	+	+
19	Veterinarska svjedodžba /otpremnic	+	+	+
20	Mjesečno izvješće o ispitivanju kakvoće sirovog mlijeka		+	+
21	Ugovor o gnojidbi poljoprivrednih površina s drugim osobama		+	+
22	Ugovor o predaji gnojiva ovlaštenim prerađivačima gnojiva		+	+
23	Rješenje Uprave za veterinarstvo MPRRR-a o odobrenju farme i zapisnik nadležnog veterinarskog inspektora koji obuhvaća sve propisane elemente s područja zdravlja i zaštite životinja			+
24	Potvrda o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravlja utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni s EU propisima izdana od Uprave za poljoprivrednu i fitosanitarnu inspekciju			+
25	Potvrdu o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša, izdanu od MZOPUG-a			+
26	Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu izdano od Državnog inspektorata			+

7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA

Potpisivanjem IPARD Ugovora korisnik stječe određena prava i obvezuje se ispuniti određene obveze kako bi zadržao prava na ugovorena sredstva. Obveze korisnika u IPARD programu definirane su Pravilnikom, te IPARD Ugovorom kojeg korisnik zaključuje s APPRRR-om. Ta prava i obveze ukratko su obrazloženi u sljedećim pod-poglavljima.

7.1 Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu

Prilikom planiranja ulaganja podnositelj prijave mora uzeti u obzir uvjet da projekt mora zadovoljavati propisane nacionalne i EU standarde koji se odnose na zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja i one koji se odnose na zdravlje životinja i zaštitu biljaka. U tu svrhu, podnositelj prijave za IPARD sredstva mora ishoditi od nadležne institucije mišljenje/potvrdu/rješenje (ili drugi relevantni dokument) o ispunjavanju propisanih nacionalnih i EU standarda na spomenutim područjima. U ovom slučaju nadležne institucije su: Državni inspektorat, MZOPUG, Uprava za veterinarstvo MPRRR-a, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije MPRRR-a i Uprava poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije MPRRR-a. Podnositelj prijave je dužan zatražiti takav relevantni dokument (mišljenje/potvrdu/rješenje) u svakoj fazi izvođenja projekta, kako je navedeno:

- **Prije ugovaranja (prije podnošenja prijave na natječaj)**—mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima potrebno je ishoditi od nadležnih tijela. Ovi dokumenti se izdaju na zahtjev

podnositelja prijave u fazi pripreme dokumentacije, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.

- **Prije isplate** – rješenje/potvrda o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima ishodi se u fazi nakon završetka ulaganja, a prije podnošenja Zahtjeva za isplatu. Ove dokumente izdaje nadležno tijelo na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.
- **U ex-post razdoblju** – u razdoblju od 5 godina nakon konačne isplate završenog ulaganja, mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju nacionalnim i EU standardima izdaju nadležna tijela na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.

Upute o postupku ishođenja ovih dokumenata nalaze se na internetskoj stranici MPRRR-a i APPRRR-a.

7.2 Upravljanje dokumentacijom

Korisnik IPARD sredstava je dužan čuvati cjelokupnu dokumentaciju vezanu uz ulaganje počevši od dana sklapanja IPARD Ugovora do trenutka isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD sredstava (datum koji se nalazi u Potvrdi o završenom ulaganju). Sva potrebna dokumentacija treba biti dostupna cijelo vrijeme za potrebe kontrola na terenu predstavnicima APPRRR-a, zaposlenicima Ministarstva financija, Agenciji za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, predstavnicima Europske komisije i Europskog revizorskog suda i predstavnicima Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF).

Razdoblje od pet (5) godina može se produžiti za duljinu trajanja bilo kojeg pravnog postupka vezanog uz ulaganje i/ili projekt.

7.3 Promjene ulaganja

Korisnik koji je potpisao IPARD Ugovor s APPRRR-om ne smije promijeniti namjenu niti vrstu ulaganja, niti napraviti promjene koje se odnose na projekt. Promjene nisu dozvoljene od dana sklapanja IPARD Ugovora pa do isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD potpore korisniku.

Međutim, ako se projekt ne može dovršiti bez određenih promjena ili ako bi tražene promjene utjecale na poboljšanje projekta, korisnik je dužan zatražiti odobrenje promjena od APPRRR-a. Mogući razlozi za takve promjene mogu biti: viša sila, prestanak proizvodnje određene robe koja je trebala biti ugrađena, nemogućnost ponuditelja da pruži usluge, nabavi robu ili izvede radove, promjene nastale kao posljedica potrebe za usklađivanjem sa zakonodavstvom, situacija koja se nije mogla predvidjeti u trenutku ugovaranja i uvođenje nove tehnologije koja može poboljšati učinkovitost projekta. Svi ovi razlozi moraju biti potkrijepljeni odgovarajućom dokumentacijom.

U slučaju bilo kakve izmjene u odobrenom projektu/ulaganju (od dana sklapanja IPARD Ugovora s APPRRR-om pa sve do isteka pet (5) godina od datuma konačne isplate IPARD potpore) korisnik je dužan obavijestiti APPRRR u pisanom obliku uz odgovarajuće objašnjenje. Korisnik može izvršiti promjenu tek nakon dobivanja pismenog odobrenja APPRRR-a. Jedina iznimka je u slučaju da se radi o promjeni podataka korisnika (kao što su ime, adresa, OIB, naziv banke i broj žiro računa na koji će biti isplaćena potpora ili ime zastupnika), što korisnik mora prijaviti odmah nakon nastanka promjene, koristeći pritom obrazac „Zahtjev za odobrenje promjena“. U tom slučaju APPRRR će automatski, nakon primitika potrebne dokumentacije, izdati Aneks IPARD Ugovora.

Za sve promjene vezane uz Listu izdataka/i odobrenu ponudu(e) ako je primjenjivo (promjena imena, vrste ili količine opreme, promjena zemlje podrijetla, promjena ponuditelja, promjena u kakvoći/količini radova/materijala u slučaju gradnje ili rekonstrukcije zbog promjena troškovnika), korisnik je dužan poslati APPRRR-u obrazac „Zahtjev za odobrenje promjena“ s objašnjenjem i relevantnom dokumentacijom prije nastanka promjene, ali ne kasnije od **90 kalendarskih dana** prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu navedenog u IPARD Ugovoru **u slučaju ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju**, odnosno - ne kasnije od **60 kalendarskih dana** prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu navedenog u IPARD Ugovoru **u slučaju ulaganja u nabavu opreme**. Korisnik može izvršiti promjenu tek nakon primitka pismenog odobrenja APPRRR-a u obliku Pisma odobrenja i naknadno Aneksom IPARD Ugovora. APPRRR će izdati korisniku Pismo odobrenja u roku od četrdeset pet (45) kalendarskih dana od dana zaprimanja „Zahtjeva za odobrenje promjena“ u slučaju tražene promjene koja se odnosi na izgradnju i u roku od trideset (30) kalendarskih dana od dana zaprimanja „Zahtjeva za odobrenje promjena“ u slučaju tražene promjene koja se odnosi na nabavu opreme. Za ovakav tip promjene, Aneks IPARD Ugovora može se sklopiti najviše dva (2) puta.

APPRRR zadržava pravo da odbije zahtjev korisnika za promjenama. U tom slučaju, korisnik će primiti Pismo odbijanja za predložene promjene. Svaka promjena koja nije odobrena Aneksom IPARD Ugovora smatrat će se neprihvatljivim troškom i taj iznos će se odbiti od iznosa potpore zaključenog IPARD Ugovorom. Ukoliko promjena, bila ona prijavljena ili ne, mijenja prihvatljivost cijelog projekta, APPRRR zadržava pravo da raskine IPARD Ugovor.

Ni u kojem slučaju korisniku se neće isplatiti sredstva u višem iznosu nego što je navedeno u IPARD Ugovoru.

Tijekom postupka odobravanja sredstava, APPRRR će usporediti izdane račune s podacima navedenim u Aneksu IPARD Ugovora, stavak po stavak, i odobrit će samo prihvatljive i ugovorene stavke. Stavke koji nisu istovjetne onima navedenima u Listi neće biti plaćene, a one koje se pojavljuju u količinama većim nego što je ugovoreno, bit će isplaćene do visine ugovorenih iznosa.

7.4 Promjena prirode vlasništva nad predmetom ulaganja

Korisnik koji je primio IPARD sredstva ne smije promijeniti prirodu vlasništva nad predmetom ulaganja prije isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate sredstava navedeng u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5 Označavanje ulaganja u IPARD programu

Sva ulaganja koja su sufinancirana u sklopu IPARD programa trebaju sadržavati podatke o ulozi, odnosno sufinanciranju od strane EU-a, tj. IPARD programa. Označavanje ulaganja je obveza krajnjeg korisnika i predstavlja doprinos u informiranju javnosti o ulozi EU-a u projektu.

Ulaganja unutar IPARD programa moraju biti vidljivo označena pomoću informativne ploče koja sadrži opis ulaganja te slogan i logo Europske unije i Republike Hrvatske.

Korisnik je obavezan nabaviti odgovarajuću informativnu ploču, ovisno o vrsti ulaganja, i postaviti je na mjesto ulaganja u trenutku izdavanja Potvrde o završenom ulaganju. Informativna ploča treba ostati na mjestu ulaganja pet godina od dana konačne isplate sredstava navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5.1 Ulaganja u izgradnju trajnih građevina

Prilikom ulaganja u izgradnju trajnih građevina potrebno je postaviti trajnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što je glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 1: Trajna ploča (metalna ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz izgradnju

7.5.2 Ulaganja u rekonstrukciju

Prilikom ulaganja u rekonstrukciju potrebno je postaviti informativnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što su glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 2: Informativna ploča (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz rekonstrukciju

7.5.3 Ulaganja u nabavku opreme

Za ulaganja u nabavku opreme korisnik je obavezan postaviti informativnu ploču na glavni ulaz građevine u kojoj je postavljena odgovarajuća oprema koja je sufinancirana IPARD sredstvima.

Primjer 3: Informativna ploča za označavanje ulaganja u nabavku opreme (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m)

Ispunjavanje ovih ugovornih obveza provjeravat će kontrolori u kontrolama na terenu.

7.6 Korištenje sredstava iz drugih izvora financiranja

Projekti koji su sufinancirani iz IPARD programa mogu također biti sufinancirani i iz drugih izvora javne pomoći (međunarodnih ili nacionalnih), pod uvjetom da ukupni udio javne pomoći ne prelazi definirani maksimum, kako je i navedeno u poglavlju 3 ovog Vodiča i u Pravilniku (članak 21, stavak 4).

Stoga, podnositelj prijave/korisnik mora obavijestiti APPRRR o svim drugim izvorima financiranja projekta koji prijavljuje na IPARD natječaj, kako bi se mogao izračunati maksimalni udio moguće potpore iz IPARD programa bez prelaska definiranog maksimuma ukupne javne pomoći.

7.7 Upravljanje stajskim gnojem

U okviru mjere 101 IPARD programa prihvatljiva su ulaganja u sektor mlijeka, mesa i jaja pod uvjetom da upravljanje stajskim gnojivom na kraju ulaganja u potpunosti bude usklađeno s odgovarajućim EU standardima. Ispunjenje tog kriterija provjeravat će se tijekom kontrole na terenu, u fazi prije isplate i nakon isplate, te tijekom petogodišnjeg razdoblja nakon konačne isplate IPARD sredstava (ex-post kontrola na terenu). Ako ovaj uvjet ne bude ispunjen, korisniku se neće odobriti Zahtjev za isplatu, ili ukoliko su sredstva već isplaćena, APPRRR će od dotičnoga tražiti povrat sredstava.

Standardi EU-a u području upravljanja stajskim gnojivom mogu se pronaći u Pravilniku o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (NN 56/08).

Stajski gnoj životinjskog podrijetla na poljoprivrednim posjedima treba se pohraniti u propisno uređene objekte: stajske platoe za gnoj, jame za gnoj, lagune za tekući gnoj i druge vrste spremnika za gnoj.

Spremnici moraju biti vodonepropusni, u cilju sprečavanja rasipanja odnosno istjecanja gnoja u okoliš kako ne bi došlo do zagađenja podzemnih i površinskih vodenih tokova. Tekući dio gnojiva i gnojnice će se sakupljati u vodonepropusnim gnojnim jamama, da bi se izbjeglo zagađenje podzemnih i površinskih voda. Kapaciteti ovih spremnika moraju biti dostatni za šestomjesečno skladištenje gnojiva, s tim da je za svako uvjetno grlo (UG) potrebno osigurati sljedeće:

- za kruti životinjski stajski gnoj, sabirna površina od najmanje 4 m²/UG za visinu naslaganog gnojiva od 2 m, odnosno 8 m³/UG sabirnog prostora ako je visina manja od 2 m; te za gnojnicu – sabiralište od 2 m³/UG,

- za skladištenje gnojnice – lagune kapaciteta od najmanje 10 m³/UG.

Iznimno, jame za gnojnicu nisu potrebne ako se kroz sustav i tehnologiju uzgoja stoke gnojnicu ne proizvodi.

Način na koji se izračunava broj uvjetnih grla, omjer kapaciteta spremnika po uvjetnom grlu i omjer potrebne poljoprivredne površine u hektarima po uvjetnom grlu (ha/UG) opisan je u niže navedenim tablicama (Tablice 1, 2 i 3).

Tablica 1. Tablica za izračun broja uvjetnih grla na poljoprivrednom gospodarstvu

1	2	3	4	5
Rb.	Vrsta domaće životinje	Koeficijent za izračun UG po domaćoj životinji	Broj životinja na gospodarstvu	Broj UG (3x4)
1.	Krave - odrasla goveda starija od 24 mjeseca	1,0		
2.	Junice - goveda starosti od 12 do 24 mjeseca	0,6		
3.	Goveda starosti od 6 do 12 mjeseci	0,3		
4.	Bikovi	1,4		
5.	Telad	0,15		
6.	Radni konji	1,2		
7.	Ždrebad	0,5		
8.	Ovce i koze	0,10		
9.	Janjad, jarad	0,05		
10.	Krmače	0,3		
11.	Nerasti	0,4		
12.	Svinje u tovu od 25 do 110 kg	0,15		
13.	Odojci	0,02		
14.	Kokoši nesilice	0,004		
15.	Tovni pilići	0,0025		
16.	Purani	0,02		
17.	Kunići i pernata divljač	0,002		
18.	Ukupan broj UG na gospodarstvu (=zbroy od 1 do 17)			

Tablica 2. Izračun kapaciteta spremnika za gnojivo

Rb.	Naziv	Kapacitet
1	2	3
1.	Kapacitet spremnika za stajski gnoj na gospodarstvu:	
a)	- kapacitet spremnika za kruti stajski gnoj (m ³) (širina x dužina x visina)	

b)	- kapacitet spremnika za gnojnicu (m ³) (širina x dužina x visina)	
c)	- kapacitet spremnika za gnojovku (m ³) (širina x dužina x visina)	
2.	Ukupni kapacitet spremnika za gnoj na gospodarstvu (m³) (=a+b+c)	
3.	Ukupni broj UG-a na gospodarstvu iz Tablice 1. red 18.	
4.	Omjer ukupnog kapaciteta spremnika za gnoj na gospodarstva m³/broj UG (=2/3)	
Zadovoljen je kriterij od minimalno raspoloživog prostora spremnika po UG-u:		DA
- 8 m ³ / UG (proizvodi se samo kruti stajski gnoj)		NE
- 10 m ³ / UG (proizvodi se kruti stajski gnoj + gnojnica ili samo gnojovka)		

Tijekom jedne kalendarske godine, poljoprivredno gospodarstvo može rasipati stajski gnoj na poljoprivrednim površinama do utvrđene granične vrijednosti nitrata kako slijedi:

- 210 kg/ha nitrata (N), dopuštena primjena unutar početnog četverogodišnjeg razdoblja; spomenuti omjer odgovara održavanju 2.4 UG/ha poljoprivrednog zemljišta do sredine 2012. godine;

- 170 kg/ha nitrata (N), dopuštena primjena nakon početnog četverogodišnjeg razdoblja; spomenuti omjer odgovara održavanju 2.0 UG/ha poljoprivrednog zemljišta do sredine 2012. godine.

Tablica 3. Izračun omjera UG i raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta na gospodarstvu

Rb	Naziv	Površina (ha)
1.	2.	3.
1.	Površina zemljišta gospodarstva raspoloživog za obradu (ha):	
a)	- vlasništvo korisnika	
b)	- zakup	
c)	- koncesija	
d)	- pod ugovorom o uslužnom rasipanju gnojiva	
e)	- ostalo	
2.	Ukupna površina raspoloživog zemljišta (ha)	
3.	Broj UG izračunat u Tablici 1. red 18	
4.	Izračun omjera UG/ha (=3/2)	
5.	Zadovoljen kriterij od maksimalno 2,4 UG po ha (zaokružiti)	DA
		NE

Ako se gnojidba stajskim gnojivom na poljoprivrednim površinama ne može provesti unutar spomenutog graničnog omjera UG/ha zbog nedostatka poljoprivrednih površina, poljoprivredno gospodarstvo može osigurati rasipanje viška stajskog gnojiva na sljedeće načine:

- koristeći poljoprivredne površine drugog vlasnika, na temelju ugovora,
- preradom stajskog gnojiva u bio-plin, kompost ili supstrat,

- odlaganjem stajskog gnojiva na druge načine (prodajom drugim poljoprivrednim posjedima ili ovlaštenim prerađivačima stajskog gnojiva).

Navedeni načini upotrebe i upravljanja stajskim gnojivom moraju biti propisno dokumentirani važećim ugovorima ili drugom dokumentacijom (dokumenti moraju biti dostupni kontroli na terenu koju provode ovlaštena tijela).

7.8 Sudjelovanje u informativnim upitnicima

Zajedno s prijavom na natječaj podnositelj treba dostaviti i popunjen Upitnik koji se preuzima s internetske stranice www.mps.hr ili www.apprrr.hr. Ovaj Upitnik služi isključivo kao pomoćno sredstvo kod praćenja provedbe programa i ni na koji način ne utječe na rezultate natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa. Podnositelj prijave će popunjeni Upitnik poslati zajedno s prijavom na natječaj, ali u odvojenoj koverti s naznakom „Odjel za izvještavanje“. Za slučaj da djelatnici Agencije i/ili Upravne direkcije zatrebaju određene dodatne podatke, Agencija će korisnicima poslati dodatne upitnike/ankete koje će korisnici ispuniti u svrhu prikupljanja pouzdanih povratnih informacija o provedbi IPARD programa i mogućih poboljšanja.

7.9. Dodatne informacije i dokumentacija

APPRRR ima pravo od podnositelja prijave/korisnika tražiti dodatnu dokumentaciju i informacije (koji nisu navedeni u popisu dokumenata koji se prilažu uz prijavu na natječaj ili uz Zahtjev za isplatu), ukoliko su potrebni za provjeru određenih činjenica ili dobivanje dodatnih informacija odnosno objašnjenja u svezi s ulaganjem/projektom.

Za ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju, bez obzira na vrstu ugovora koji je sklopljen s izvođačem radova, korisnik je dužan uz Zahtjev za isplatu dostaviti APPRRR-u račune s okončanom situacijom (izvedene radove i korištene materijale). Također, korisnik je dužan predložiti knjigu radova kontroli na terenu u svrhu provjere i usporedbe dostavljenih računa. U tu svrhu, korisnik će prilikom sklapanja ugovora s izvođačem radova obvezati izvođača radova na vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige bez obzira na vrstu ugovora.

Svaku situaciju koja može dovesti do mogućih sukoba interesa između korisnika i uspješnih ponuđača, u periodu od pet (5) godina od datuma konačne isplate navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju, korisnik je dužan prijaviti APPRRR-u u pisanom obliku.

7.10. Prava korisnika

Osim spomenutih obveza, korisnik također ima i sljedeća prava:

1. dobiti sredstava nakon uspješno završene procedure,
2. zatražiti određene promjene u projektu nakon potpisivanja IPARD Ugovora,
3. zatražiti informacije glede ulaganja od APPRRR-a
4. zatražiti identifikacijski dokument zaposlenika APPRRR-a, zaposlenika Ministarstva financija, Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije, predstavnika Europske komisije i Europskog revizorskog suda i predstavnika Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), koji provode kontrolu na terenu.
5. zatražiti zaštitu svojih prava na sudu,
6. potpisati Izvansudsku nagodbu u slučaju povrata sredstava u ratama
7. zatražiti od APPRRR-a plaćanje predujma do 20% ukupne vrijednosti odobrenog ulaganja u slučaju da je područje na kojem se nalazi ulaganje koje je predmet IPARD Ugovora zahvatila iznimna prirodna katastrofa.

8. POVRAT SREDSTAVA

IPARD sredstva su namjenska i bespovratna sredstva. Međutim, ako je korisnik postupao protivno odredbama Pravilnika ili IPARD Ugovora zaključenog s APPRRR-om, ili je pravila o korištenju sredstava IPARD programa kršio na bilo koji drugi način, odnosno u slučaju utvrđene nepravilnosti, a postoji financijski učinak što znači da su sredstva potpore korisniku već isplaćena, APPRRR će od korisnika zatražiti povrat sredstava.

APPRRR će zatražiti povrat sredstava putem Odluke o povratu sredstava u kojoj će biti naveden iznos glavnice te iznos ugovorne kazne. Iznos ugovorne kazne iznosi 3% od iznosa glavnice. Ukoliko korisnik ne vrati dug u roku od 15 kalendarskih dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstava, na iznos duga će se obračunati zakonom propisana zatezna kamata. U slučaju kada se iznos plaćen od strane dužnika ne podudara s ukupnim iznosom duga (glavnica + zatezna kamata), prvo će se zaračunati zatezna kamata, a zatim glavnica. Na preostali iznos glavnice zaračunati će se zatezna kamata računajući od dana djelomičnog povrata do dana povrata duga u cijelosti.

Korisnik od kojeg je zatražen povrat sredstava, ima mogućnost izvijestiti APPRRR i dogovoriti povrat sredstava u ratama. Obavještanje APPRRR-a se treba provesti u pisanom obliku gdje će korisnik navesti svoju odluku o povratu sredstava u ratama i planiranom broju rata. Takav izvještaj korisnik mora dostaviti u APPRRR u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od datuma zaprimanja Odluke o povratu sredstava. U roku od tri kalendarska dana od zaprimanja ovakvog izvještaja od strane korisnika, APPRRR će pozvati korisnika da dođe u APPRRR i potpiše Izvansudsku nagodbu. Izvansudska nagodba sklopljena između APPRRR-a i korisnika će omogućiti korisniku vraćanje duga u najviše četiri rate tijekom razdoblja od jedne godine. Krajnji iznos duga bit će uvećan za 4% ugovorne kamate i u Izvansudskoj nagodbi biti će naveden broj rata vraćanja duga. U Izvansudskoj nagodbi bit će jasno naveden za svaku ratu iznos glavnice, iznos ugovorne kamate, iznos ugovorne kazne i datum dospeljeća uplate.

Ukoliko korisnik ne vrati sredstva do datuma dospeljeća navedenog u Izvansudskoj nagodbi, zaračunat će se zatezna kamata (glavnica, ugovorna kazna i ugovorna kamata) od datuma isteka roka plaćanja do datuma potpunog povrata duga.

APPRRR će zatražiti od korisnika povrat sredstava i u slučaju kada je došlo do administrativne greške koja za posljedicu ima isplatu sredstava korisniku u iznosu većem od ugovorenog ili u slučaju kad je iznos pogrešno uplaćenu roku od 15 kalendarskih dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstava u slučaju utvrđene administrativne greške. Ukoliko korisnik ne vrati glavnica u navedenom roku APPRRR će od korisnika zatražiti plaćanje zatezne kamate. U slučaju kada se iznos plaćen od strane dužnika ne podudara s ukupnim iznosom duga (glavnica + zatezna kamata), prvo će se zaračunati zatezna kamata, a potom glavnica. Na preostali iznos glavnice će se zaračunati zatezna kamata računajući od dana djelomičnog povrata do dana povrata duga u cijelosti.

Ukoliko korisnik samoinicijativno vrati sredstva u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana primitka sredstava, neće se primijeniti sankcije. Nakon proteka razdoblja od petnaest (15) kalendarskih dana od dana primitka sredstava, zaračunati će se ugovorna kazna na sljedeći način:

- (a) ako korisnik vrati sredstva tijekom prve godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 1 % od iznosa primljenih sredstava;
- (b) ako korisnik vrati sredstva tijekom druge godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 1.5 % od iznosa primljenih sredstava;

(c) ako korisnik vrati sredstva tijekom treće godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 2 % od iznosa primljenih sredstava;

(d) ako korisnik vrati sredstva tijekom četvrte godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 2.5 % od iznosa primljenih sredstava;

(e) ako korisnik vrati sredstva tijekom pete godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 3 % od iznosa primljenih sredstava;

Ako korisnik ne postupi u skladu s Odlukom o povratu sredstava ili Odluke o povratu sredstava u slučaju utvrđene administrativne greške, APPRRR će zaštitu svojih prava zatražiti sudskim putem Državnog Odvjetništva Republike Hrvatske, zakonskog zastupnika APPRRR-a .

Ako korisnik ne vrati sredstva sukladno izvansudskoj nagodbi (u slučaju kada dužnik ne vrati 2 rate u propisanom roku), APPRRR će zaštitu svojih prava zatražiti sudskim putem Državnog Odvjetništva Republike Hrvatske, zakonskog zastupnika APPRRR-a.

8.1 Crna lista

Korisnik kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava ili Obavijest o raskidu IPARD Ugovora zbog utvrđenih nepravilnosti ili sumnje na prijevaru, nalazit će se na „Crnoj listi“ APPRRR-a od dana donošenja Odluke o povratu sredstava ili Obavijesti o raskidu IPARD Ugovora pa sve do isteka roka od jedne (1) godine od dana povrata duga u cijelosti.

„Crna lista“ nalazit će se na oglasnoj ploči APPRRR-a i na službenoj internetskoj stranici APPRRR-a (www.apprrr.hr) i MPRRR-a (www.mps.hr).

Korisnik koji se bude nalazio na „Crnoj listi“ gubi pravo na ostvarenje nacionalne potpore ili potpore EU-a fondova u roku od jedne (1) godine od dana povrata duga u cijelosti.

9. ZAKLJUČAK

Imajući na umu važnost pravovremenog informiranja svih zainteresiranih osoba sa sadržajem, postupcima i obvezama vezano uz primjenu IPARD programa, nadamo se da smo ovim Vodičem za korisnike omogućili bolje razumijevanje cjelokupnog procesa i pravnih obveza koje se odnose na IPARD potporu, počevši od informacija vezanih uz postupke i obveze tijekom samog procesa – od trenutka objave natječaja, preko samog podnošenja prijave, ugovaranja i isplate pa sve do kontrole na terenu.

Ovaj Vodič za korisnike predstavlja isključivo promotivno-informativni materijal. Pravna osnova za provedbu IPARD programa predstavljena je Pravilnikom o provedbi ove IPARD mjere.

Sve eventualne izmjene ili dodaci bit će pravovremeno objavljeni na internetskim stranicama MPRRR-a i APPRRR-a.

10. KONTAKTI I KORESPONDENCIJA

Više informacija o IPARD programu dostupno je na internetskim stranicama MPRRR-a (www.mps.hr) i APPRRR-a (www.apprrr.hr), gdje je objavljen i cijeli dokument „Hrvatski IPARD program – Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2007-2013“.

Za sva pitanja ili dodatne informacije vezano uz IPARD program, slobodno se obratite na sljedeće kontakte, bilo telefonski ili pisanim putem.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – IPARD Agencija

Ulica grada Vukovara 269d, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6002-700 (centrala) / Fax: (01) 6002-851

Tel. (01) 6002-742 i (01) 6002-744 (Odjel za odnose s javnošću)

e-mail: info@apprrr.hr

ili

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,

Uprava za ruralni razvoj, Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6106-947 i (01) 6109-633

Fax: (01) 6106-909

Ili e-mail: ipard@mps.hr

Na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja (www.apprrr.hr) APPRRR će objavljivati natječajne za dodjelu sredstava, Pravilnike o provedbi IPARD programa za akreditirane mjere, Vodiče za korisnike te predloške i obrasce koje će podnositelji prijave/korisnici koristiti.

Osnovne informacije o IPARD programu mogu se dobiti i na sljedećim mjestima:

Hrvatska poljoprivredna komora – područni uredi: www.hrpk.hr,

Hrvatska poljoprivredna agencija – županijski uredi: www.hpa.hr,

ili u najbližem regionalnom uredu APPRRR-a u vašoj županiji.